

**TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
BIRUTĖS BALTRUŠAITYTĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

VEIKLOS ATASKAITA

2017

TURINYS

Bendroji dalis	3
Bibliotekų prieinamumas	4
Fondo būklė	5
Aprūpinimas dokumentais	5
Dokumentų įsigijimas	6
Dokumentų nurašymas	8
Vartotojų telkimas ir aptarnavimas	9
Gyventojų ir vartotojų skaičius	9
Vartotojų sudėtis	11
Apsilankymai	11
Lankomumas	11
Išduotis	12
Skaitomumas	13
Darbo vietos	14
Prieiga ir sąlygos	14
Tarpbibliotekinis abonementas.....	15
Mokamos paslaugos	15
Bibliotekos įvaizdžio formavimas	15
Renginiai suaugusiems	17
Darbas su vartotojais vaikais	21
Informacinė ir kraštotyros veikla	25
LIBIS diegimas	26
Informacinis fondas	27
Informacinis vartotojų aptarnavimas	27
Kraštotyros veikla	28
Metodinė veikla	31
Tyrimai	33
Projektai	33
Personalas	35
Materialinė bazė	37
Finansavimas	38
Apibendrinimas	39

BENDROJI DALIS

Kiekvieni metai B. Baltrušaitytės viešosios bibliotekos veikloje yra svarbūs, kupini gerų darbų, idėjų bei entuziazmo. Veiklos rezultatų analizė rodo, kad einama tiesiu ir seniai pramintu taku. Kartais norėtusi tiesią liniją pakreipti naujesne kryptimi, tačiau geri rezultatai šį veiksma nutolina.

Organizuodami bibliotekos veiklą, plėtojome informacines ir kultūrinės paslaugas, sudarėme visas sąlygas naudotis universaliu dokumentų fondu, plėsti akiratį ne tik skaitant, bet ir dalyvaujant įvairiuose susitikimuose su garsiais kultūros, meno žmonėmis, visuomenės veikėjais.

Mažėjantis gyventojų skaičius, senėjanti visuomenė, išmaniųjų technologijų teikiamos paslaugos ir visiems suprantama informacijos paieška nestabdo bibliotekos darbo proceso. 2018 metais nebuvo didelių pokyčių, ženklų skaičių kilimo ar kritimo metai. B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka vykdė savo funkcijas, kurias numatė bibliotekos misija ir vizija: dirbame tam, kad įkvėptume, padėtume ir skatintume bendruomenę skaityti, pažinti ir mokytis visą gyvenimą. Atvira naujovėms, profesionali, moderni ir draugiška organizacija, kurioje teikiamos informacinės, kultūros, švietimo bei technologinės paslaugos, kurioje kiekvienas gali rasti gerą knygą, ieškoti informacijos elektroniniuose ištekliuose, prasmingai leisti laisvalaikį, bendrauti ir bendradarbiauti.

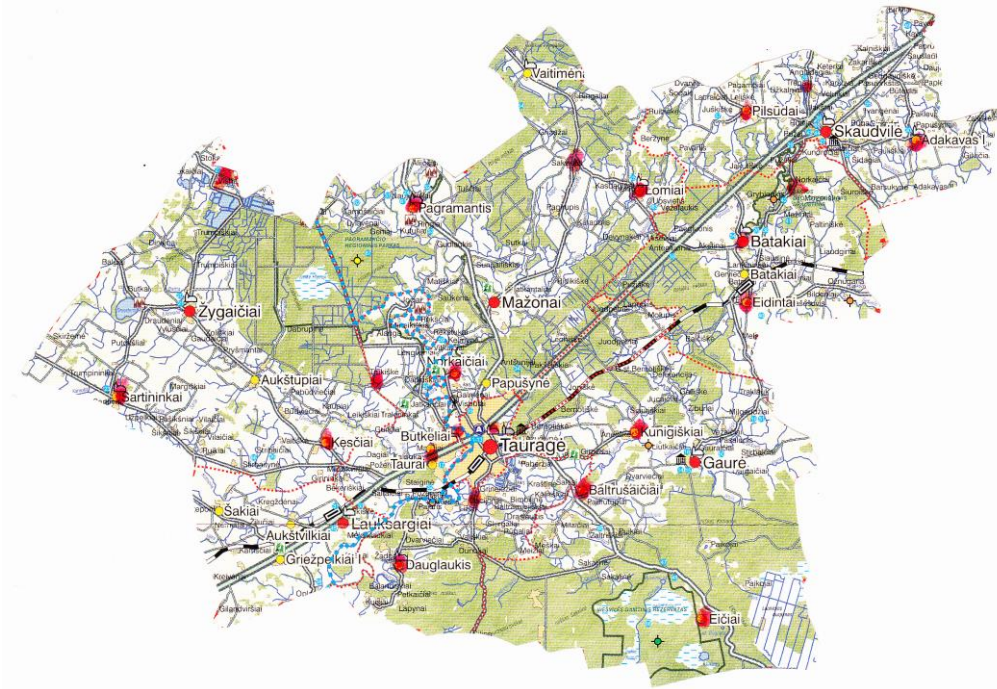
Džiaugiamės bendravimu ir bendradarbiavimu su Klaipėdos regiono kolegomis, Kuldygos (Latvija) biblioteka, besimezgančiais ryšiais su Zestafonio (Gruzija) bibliotekininkais. Didžiuojamės, įvykdę didelį bendrystę liudijantį projektą - Žemaitijos zonos bibliotekininkų sporto sąskrydį.

Darbai, vykdyti 2018 metais, atspindi atskaitose, suvestinėse, diagramose ir mūsų lankytojų žodinėje – iš lūpų į lūpas – perduodamoje teigiamoje informacijoje.

Direktorė Meilutė Parnarauskienė

Rajono bibliotekų veiklos nuotraukas rasite www.tauragevb.lt ir Facebook

BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

Rajone yra 27 bibliotekos:

- Viešoji biblioteka;
- Miesto filialai – 2;
- Kaimų filialai – 24

Tinklo pokyčiai

- Uždaryta filialų – 1;
- Atidaryta filialų – 0;
- Sujungta filialų – 0

Nestacionarinis aptarnavimas

- Rajone yra 2 paslaugų punktai
- 130 knygnešių knygas ir periodinius leidinius pristato neįgaliems, pagyvenusiems vartotojams, šeimų nariams, kaimynams
-

Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

Viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė - dirbo 5 skyriai: skaitytojų aptarnavimo, vaikų literatūros, dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, informacijos ir metodikos. Kultūros projektų vadovė - rinkodaros ir viešųjų ryšių specialistė, bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius pavaldūs direktoriui.

Savivaldybės tarybos sprendimu nuo 2017 m. liepos 1 d. nutraukta Tarailių filialo veikla.

2017 m. pradžioje iš darbo atleistas Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius, metų pabaigoje, laimėjus konkursą, direktoriaus pareigoms priimta Meilutė Parnarauskienė.

FONDO BŪKLĖ

	2016		2017		+-
	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.
VB	77438	38428	78555	39104	+1117
MF	40213	8830	29552	7562	-10661
KF	149100	8934	145516	9414	-3584
Iš viso:	266751	39439	253623	40278	-13128

2017 metų pabaigoje rajono bibliotekose buvo 253623 fiz. vnt., 40278 pavadinimų dokumentai: 249658 fiz. vnt. knygų ir serialinių leidinių, 230 fiz. vnt. rankraščių, 169 fiz. vnt. kartografijos, 491 fiz. vnt. spausdintinių natų, 4 fiz. vnt. vaizdinių, 2853 fiz. vnt. garsinių regimųjų, 62 kiti, 156 fiz. vnt. kitų skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose. 58 % dokumentų fondo yra kaimų filialuose, 12 % miesto ir 30 % viešojoje bibliotekoje.

Fondas sumažėjo 3 %. Nuo liepos 1 d. uždaryta Tarailių biblioteka. Fondas (10942 fiz vnt.) buvo perskirstytas viešosios bibliotekos skyriams ir filialams, o dubletiniai ir susidėvėję dokumentai nurašyti.

Grožinė, šakinė literatūra ir periodiniai leidiniai

Grožinė literatūra rajono bibliotekose sudarė 63 %, šakinė - 28 %, periodinė - 9 % viso dokumentų fondo. Ženkiausiai fondas, uždarius Tarailių filialą, sumažėjo miesto filialuose. Grožinės literatūros fondas, lyginant su 2016 m sumažėjo 3,6 %. Žymiai sumažėjo MF - 26 %, KF - 0,2 %, o VB padidėjo - 1,2 %.

Šakinės literatūros fondas, lyginant su 2016 m sumažėjo 3,2 % (MF - 22 %, KF - 1 %), padidėjo VB - 2,6 %.

Vidutiniškai viename miesto filiale yra 943 fiz. vnt., 23 pav. periodiniai leidiniai (20 pav. žurnalai, 3 pav. laikraščiai), viename kaimo filiale - 522 fiz vnt., 36 pav. (29 pav. žurnalai, 7 pav. laikraščiai) periodiniai leidiniai. Periodiniai leidiniai sudaro 9 % nuo viso dokumentų fondo (VB – 3 %, MF – 1 %, KF – 5 %).

Informacinį fondą sudarė 29293 fiz vnt. (VB - 16671 fiz vnt., MF - 4003 fiz vnt., KF - 8619 fiz vnt). Informacinis fondas, lyginant su 2016 m., atnaujintas 3 %. Per metus gauta 231 fiz. vnt. (VB- 111 fiz. vnt., MF - 39 fiz. vnt., KF - 81 fiz. vnt). Vidutiniškai 1 MF per metus gavo - 19 fiz. vnt., vidutiniškai 1 KF - 3 fiz. vnt. 2017 m. nurašyti 1253 fiz. vnt. (VB - 68 fiz. vnt., MF - 545 fiz. vnt., KF - 640 fiz. vnt.).

Kraštotyros fonde buvo 7130 fiz. vnt., 1161 pav. dokumentai (VB - 1971 fiz. vnt., MF - 1065 fiz. vnt., KF – 4094 fiz. vnt.). Per metus nurašyta 13 fiz. vnt. (VB - 2 fiz. vnt., MF - 4 fiz. vnt., KF - 7 fiz. vnt.) kraštotyrynių dokumentų. Kraštotyrynio fondo gautis, lyginant su 2016 m., 7 %.

Aprūpinimas dokumentais

Rajono bibliotekų fonduose 1 gyventojui saugoma po 6,4 dokumentus. 1 gyventojui tenka 0,39 naujų dokumentų. 1000 gyventojų tenka 388 nauji dokumentai (kartu su periodiniais leidiniais). Dokumentų fondas 1000 gyventojų - 6456. 1 vartotojui rajone tenka 28 dokumentai, 1,7 nauji dokumentai (VB – 0,9, MF – 1,3, KF – 2,3).

	2014	2015	2016	2017
1 gyventojui tenka dokumentų				
Mieste	3,4	4,7	4,8	4,5
Kaime	9,2	9,2	9,3	9,4
Rajone	5,3	6,5	6,6	6,4
1 vartotojui tenka dokumentų				
Mieste	17	25	24	22
Kaime	39	39	38	34
Rajone	25	31	30	28

Dokumentų įsigijimas

	2016		2017		+-
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.
Įsigyta dokumentų					
VB	2889	1660	3086	1748	+197
MF	1384	323	1313	346	-71
KF	6822	703	7001	795	+179
Iš viso:	11095	1665	11400	1911	+305
Įsigyta grožinės literatūros					
VB	1005	725	1091	800	+86
MF	617	212	577	232	-40
KF	3395	544	3356	613	-39
Iš viso:	5017	806	5024	918	+7
Įsigyta šakinės literatūros					
VB	908	843	1019	861	+111
MF	259	97	228	101	-31
KF	720	147	938	170	+218
Iš viso:	1887	767	2195	906	+298

2017 m gautis - 4,4 % nuo viso dokumentų fondo (VB - 1,2 %, MF - 0,5 %, KF - 2,7 %). Lyginant su 2016 m gautis padidėjo 2,7 %. VB gautis sudarė 27 % nuo visos 2017 m gauties (3,9 % nuo viso VB fondo). MF gautis sudaro 11,5 % nuo visos 2017 m gauties (4,3 % nuo viso MF fondo). KF gautis sudaro 61,5 % nuo visos 2017 gauties (4,7 % nuo viso KF fondo).

Grožinės literatūros gautis sudaro 44 % nuo visos 2017 m gauties (VB – 9,6 %, MF – 5%, KF – 29,4 %).

Šakinės literatūros gautis sudaro 19 % nuo visos 2017 m gauties (VB – 9 %, MF - 2%, KF – 8 %).

Per metus gauta 11400 fiz. vnt dokumentų. 2017 m. gautis – 4,4 % nuo viso dokumentų fondo.

Už LR Kultūros ministerijos dokumentų įsigijimui skirtus 31484 Eur. iš įvairių leidyklų įsigyta 4076 fiz. vnt dokumentų (suaugusiems – 2768 fiz. vnt, vaikams – 1308 fiz. vnt).

Tauragės rajono savivaldybė dokumentų įsigijimui skyrė 15 700 Eur. 51 ct. Už 13154 Eur. 51 ct. užsakyti ir gauti 87 pavadinimų periodiniai leidiniai (19 pav.

laikraščiai, 68 pav. žurnalai). Už 2546 Eur. įsigyta 330 fiz. vnt. kraštotyrinio pobūdžio knygų.

Leidyklos, skaitytojai renginių metu dovanavo 1492 fiz. vnt. dokumentų.

Iš projektų gauta 152 fiz. vnt dokumentų: Tauragės Kultūros centro kultūros paveldo tarnybos (41 fiz. Vnt.), VšĮ „Šou imperijos“ (35 fiz. vnt.), Tauragės poetų klubo „Žingsniai“ (32 fiz. vnt.), bendruomenių ir kt. įstaigų (44 fiz. vnt.). Kultūros paveldo tarnyba perdavė Edmundo Mažrimo leidinius „Nuo Aukaimio pilies iki Batakių miestelio“ ir „Tauragės istorinės kapinės“. Tauragės muziejus parengė 12 nuotraukų leidinį „Tauragė: 1917-1941“ ir fotoalbumą apie tauragišką tautodailininką „Zenonas Radvilas“. VšĮ „Šou imperija“ parengė bibliotekininkės Vilijos Užmiškienės atminimui skirtą kompaktinę plokštelę „Vilijos pasakaitė“. Tauragės literatų klubas „Žingsniai“ pristatė naują savo kūrybos almanachą „Dvidešimtmečio kelias“. Bibliotekininkės Regina Jurgilienė kartu su bendruomene išleido leidinį „Dacijonai – Šešuvies vingiuose“, Gintarė Pavalkytė-Vasiliauskienė – lomiškės Julijonos Pependkienės poezijos rinkinį „O metai teka tartum Šunija...“, Zita Jakienė – žygaitiškės Teresės Žilaitytės-Beitienės prisiminimų knygelę „Su vaivorykšte rankose“.

Iš Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos mainų – rezervinio fondo atsirinkta 175 fiz vnt. Dokumentu, kuriose gausu informacijos apie Tauragę ir jos žmones: kraštiečio Algimanto Liekio sudarytos knygos apie Lietuvos istoriją ir vyriausybę, knygos, kuriose analizuojama mūsų rašytojų Birutės Baltrušaitytės, Zitės Čepaitės kūryba, yra informacijos apie kraštiečius mokytojus, kunigus, karininkus, tremtinius, mokslininkus, profesorius, chemikus ir zoologus, buvusias Tauragės įmones.

2017 m. įsigyta daug kraštotyrinės literatūros. Gauta (pirkta, dovanota, mainų būdu) įsigyti 499 fiz. vnt dokumentu.

Paramos būdu gauta 778 fiz. vnt. Daugiausia iš Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ (486 fiz. Vnt.), Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos (180 fiz. vnt.), leidyklų „Alma littera“ (70 fiz. vnt.), „Jotema“ (21 fiz. vnt.), „Vaga“ (21 fiz. vnt.).

Įsigyta dokumentų (fiz. vnt.)	2016	2017	+ -
Centralizuotai	4950	4451	-499
Leidyklų	4220	4406	+186
Dovanotos	409	1492	+1083
Parama	1165	778	-387
Vietoj pamestų	218	121	-97
Projektai	133	152	+19
Iš viso:	11095	11400	+305

Periodinių leidinių įsigijimas

Įsigyta periodinių leidinių					
	2016		2017		+- Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	
VB	976	92	994	87	+18
MF	508	14	473	13	-35
KF	2707	12	2809	12	+102
Iš viso:	4191	92	4276	87	+85

Periodinių leidinių gautis sudaro 37 % nuo visos 2017 gauties (VB – 9 %, MF – 4%, KF – 24 %). VB teko 87 pavadinimų periodiniai leidiniai (68 žurnalai, 19 laikraščių). Vidutiniškai 1 miesto filialas gavo 13 pavadinimų periodinių leidinių (10 žurnalų, 3 laikraščius). Kaimo filialas gavo po 12 pavadinimų periodinius leidinius (8 žurnalus, 4 laikraščius).

Visi filialai gavo rajoninius laikraščius „Tauragės kurjeris“ ir „Tauragės žinias“, profesinį žurnalą „Tarp knygų“, laikraštį „Žemaičių saulutė“.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	2014	2015	2016	2017
Kultūros ministerijos	0,56	0,68	0,77	0,79
Rajono savivaldybės	0,27	0,23	0,23	0,39
Parama	0,10	0,02	0,03	0,20
Vietoj pamestų	0,02	0,02	0,02	0,01
Projektai	0,12	0,01	0,02	0,11
Iš viso:	1,06	0,96	1,07	1,50

LR Kultūros ministerija dokumentų įsigijimui skyrė 31484 Eur. (2016 m. - 31248 Eur.), Tauragės rajono savivaldybės knygų įsigijimui skyrė 2546 Eur. (2016 m. - 87 Eur.), periodiniams leidiniams – 13154 Eur. (2016 m. - 9384 Eur.). z\s\s

Dokumentų nurašymas

	2016		2017		+ - Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.	Pav.	
VB	1825	1825	1969	1072	+144
MF	1072	1072	7849	1614	+6777
KF	7486	7486	10574	315	+3088
Iš viso:	10383	10383	20392	1072	+10009

2017 m. nurašyta 8 % nuo viso dokumentų fondo (VB – 1 %, MF – 3 %, KF – 4 %). Daugiausia nurašyta likvidavus Tarailių biblioteką - 6815 fiz. vnt. Patikrinus Lauksargių kaimo filialo fondą nurašyti 1802 fiz. vnt. dokumentų. Skaitytojų prarasti dokumentai sudarė 0,15 % visų nurašytų dokumentų. Vietoje prarastų dokumentų gautas 121 fiz. vnt.

Fondo panaudojimas

	2016	2017
VB	1	1
MF	0,5	0,6
KF	0,5	0,6
Iš viso:	0,6	0,7

VARTOTOJŲ TELKIMAS IR APTARNAVIMAS

Gyventojų ir vartotojų skaičius Gyventojų sutelkimo procentas

Biblioteka	Gyventojai			Vartotojai			Aptarnaujama %	
	2016	2017	+/-	2016	2017	+/-	2016	2017
Adakavo	986	980	-6	225	226	1	23	23
Baltrušaičių	690	680	-10	107	121	14	16	18
Batakių	452	449	-3	231	237	6	51	53
Dacijonų	589	586	-3	122	181	59	21	31
Dapkiškių	621	619	-2	130	167	37	21	27
Dauglaukio	470	465	-5	110	105	-5	23	23
Eičių	451	442	-9	84	80	-4	19	18
Eidintų	520	510	-10	191	193	2	37	38
Gaurės	733	730	-3	259	270	11	35	37
Kęščių	826	815	-11	111	101	-10	13	12
Kunigiškių	642	635	-7	151	139	-12	24	22
Lauksargių	1257	1254	-3	201	271	70	16	22
Lomių	450	445	-5	243	233	-10	54	53
Mažonų	755	750	-5	148	202	54	20	27
Norkaičių	750	745	-5	119	205	86	16	28
Norkiškės	399	397	-2	84	87	3	21	22
Pagramančio	560	554	-6	212	203	-9	38	37
Pilsūdų	475	470	-5	141	144	3	30	31
Sartininkų	680	674	-6	209	247	38	31	32
Šakviečio	372	352	-20	131	112	-19	35	32
Taurų	1760	1750	-10	179	370	191	10	21
Trepų	504	497	-7	189	196	7	38	39
Visbarų	250	250	0	76	74	-2	31	30
Žygaičių	830	820	-10	264	247	-17	32	30
Kaimuose	16022	15869	-153	3917	4411	+494	24	28
A. Vymerio	2178	2168	-10	622	512	-110	29	23
Tarailių	1860	0	-1860	358	244	-114	19	0
VB	19082	20395	+1313	3537	3649	+112	19	18
Tauragėje	23120	22563	-557	4517	4405	-112	20	20
Skaidvilės m.	1520	1491	-29	406	441	+35	27	30
Viso rajone	40662	39923	-739	8840	9257	+417	22	23

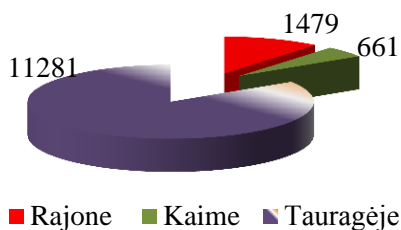
2017 m. Tauragės rajone gyveno 739 gyventojais mažiau.

Tauragės mieste gyvena 57 % rajono gyventojų, kaimo vietovėse 39 % rajono gyventojų, Skaidvilėje 4 %.

Bibliotekose lankėsi 20 % Tauragės miesto, 28 % kaimo ir 23 % rajono gyventojų. Daugiausiai gyventojų skaito Batakių, Lomių (53 %), Trepų (39 %), Pagramančio (37 %) kaimų filialuose. Mažiausiai gyventojų lankėsi Baltrušaičių, Eičių (18 %), Kęščių (12 %) kaimų filialuose.

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai

2017 m. vienai rajono bibliotekai teko 1479 gyventojai (2016 m. – 1452 gyventojai). Vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai teko 661 (2016 m. – 667). Tauragės mieste, dėl uždaryto Tarailių miesto filialo, vienai bibliotekai teko 11281 gyventojai (2016 m. – 7707).

Vartotojų skaičius

	2016	2017	+/-
MF	1386	1197	-189
KF	3917	4411	+494
Rajone	8840	9257	+417

2017 m. rajono bibliotekose skaitė 23 % rajono gyventojų - 9257 vartotojai, 417 daugiau, negu 2016 m. Viešojoje bibliotekoje užregistruota 112, kaimų filialuose 494 vartotojais daugiau. Kaimų filialuose vartotojų daugėjo dėl aktyvaus bibliotekininkų dalyvavimo bendruomenių veikloje. Taurų kaimo filiale sutelkta 191, Norkaičių - 86, Lauksargių - 70, Dacijonų - 59, Sartininkų - 38, Dapkiškių - 37 vartotojais daugiau.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 bibliotekininkui	Vartotojų		Lankytojų		Išduotis (fiz. vnt.)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
VB	153	159	1959	2070	3500	3682
Miesto filiale	231	299	2976	3889	3390	5035
Kaimo filiale	163	166	2364	3005	3193	3684
Rajone	167	168	2258	2652	3349	3789

Vartotojų sudėtis

Vartotojų sudėtis	VB	MF	KF	Rajone	%
Vaikai	1176	578	1271	3025	33
Moksleiviai (10 – 12 kl.)	441	163	475	1079	12
Studentai	176	58	180	414	4
Neįgalūs	88	16	166	270	3
Pagyvenę	296	70	462	828	9
Bedarbiai	105	73	295	473	5
Tarnautojai	332	107	601	1040	11
Ūkininkai	16	6	132	154	2
Verslininkai	30	8	41	79	1
Kiti	989	118	788	1895	20
Iš viso :	3649	1197	4411	9257	100

2017 m. vartotojai vaikai sudarė 33 % (2016 m. - 32 %), moksleiviai (10 – 12 kl.) - 12 % (2016 m. - 12 %), studentai – 4 % (2016 m. - 4 %) visų vartotojų. LIBIS programoje sukurta grupė „Kiti“ sudaro 20 % (2016 m. - 20 %). Rajono bibliotekose tarnautojai sudaro 11 % visų vartotojų, pagyvenę – 9 %, bedarbiai - 5 %, ūkininkai – 2 % verslininkai – 1 %.

Apsilankymai

	2016	2017	Skirtumas
VB	45064	47599	+2535
MF	17854	15557	-2297
KF	56755	72112	+15357
Rajone	119673	135268	+15595

2017 m. rajono bibliotekose apsilankė 135268 lankytojai (2016 m. - 119673), 15595 lankytojais daugiau, negu 2016 m. 2535 lankytojais daugiau apsilankė Viešojoje bibliotekoje, 15357 - kaimų filialuose, miesto filialuose dėl Tarailių filialo likvidavimo apsilankė 2297 lankytojais mažiau.

Lankomumas

	2016	2017	Skirtumas
VB	13	13	0
MF	13	13	0
KF	14,5	16	+1,5
Rajone	14	14,6	+0,6

Rajono bibliotekų vartotojų lankomumas išaugo nuo 14 iki 14,6. Lankomumas nesikeitė Viešojoje bibliotekoje ir miesto filialuose (13), Kaimų filialuose lankomumas padidėjo nuo 14,5 iki 16.

Išduotis

	2016	2017	+/-
VB	80507	84695	+4188
MF	20341	20138	-203
KF	76632	88426	+11794
Rajone	177480	193259	+15779

2017 m. išduota 193259 fiz. vnt. arba 15779 fiz. vnt. dokumentų daugiau (2016 m. - 177480 fiz. vnt.). Vidutiniškai viename miesto filiale išduota 10069 fiz. vnt. (2016 m. - 6780 fiz. vnt.), viename kaimo filiale - 3684 fiz. vnt. (2016 m. - 3193 fiz. vnt.).

Išduotis į namus ir vietoje

	Į namus			Vietoje		
	Suaugusiems	Vaikams	Iš viso	Suaugusiems	Vaikams	Iš viso
VB	22637	10889	33526	49990	1179	51169
MF	4463	4003	8466	6268	5404	11672
KF	46820	19272	66092	13468	8866	22334
Rajone	73920	34164	108084	69726	15449	85175

2017 m. vartotojams į namus buvo išduota 56 % visų išduotų dokumentų (2016 m. – 62 %), bibliotekose vartotojai naudojami 44 % išduotų dokumentų (2016 m. - 38 %). Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 40 % dokumentų, vietoje – 60 %, miesto filialų – 42 % namuose ir 58 % vietoje, kaimų filialų – 75 % namuose ir 25 % vietoje.

Suaugę Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 68 % į namus išduotų dokumentų, vaikai – 32 %. Iš viešojoje bibliotekoje vietoje išduotų dokumentų 98 % skaitė suaugę vartotojai ir 2 % vaikai. Miesto filialuose namuose suaugę vartotojai skaitė 53 % į namus išduotų dokumentų, vaikai – 47 %, kaimų filialuose namuose suaugę vartotojai skaitė 71 %, vaikai – 29 % į namus išduotų dokumentų. Miesto filialų vartotojai bibliotekose (vietoje) perskaitė 58 % miesto filialuose išduotų dokumentų, kaimų filialų vartotojai – 25 % kaimų filialuose išduotų dokumentų.

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis

	Grožinė		Šakinė		Periodika	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
VB	37544	44	10369	12	36782	44
MF	9569	48	1797	9	8772	43
KF	40974	46	9268	11	38184	43
Rajone	88087	46	21434	11	83738	43

2017 m. rajono bibliotekose grožinės literatūros išduotis nesikeitė - 46 %, šakinė literatūra – 11 % (2016 m. – 9 %), periodinių leidinių – 43 % (2016 m. – 45 %) visų rajone išduotų dokumentų.

Daugiausiai grožinės literatūros buvo skaitoma miesto filialuose - 48 %, kaimų filialuose – 46 %, Viešojoje bibliotekoje grožinės literatūros išduotis sudarė 44 %.

Šakinės literatūros išduotis didžiausia Viešojoje bibliotekoje – 12 %, miesto filialuose - 9 %, kaimų filialuose - 11 %.

Periodiniai leidiniai skaitomiausi Viešojoje bibliotekoje (44 %), miesto ir kaimų filialuose periodinių leidinių išduotis sudarė 43 % visų išduotų dokumentų.

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis suaugusiems ir vaikams

	Suaugusiems			Vaikams		
	Grožinė	Šakinė	Periodika	Grožinė	Šakinė	Periodika
VB	27403	9093	36059	10141	1276	723
MF	4535	1115	5081	5034	682	3691
KF	23990	7035	29263	16984	2233	8921
Rajone	55928	17243	70403	32159	4191	13335

Suaugę vartotojai 2017 m. pasinaudojo 143574 fiz. vnt. dokumentų arba 74 % visos išduoties, vaikams buvo išduota 49685 fiz. vnt. dokumentų arba 26 % visos išduoties.

Suaugę vartotojai daugiausiai skaitė periodinius leidinius – 49 % (2016 m. - 52 %), grožinė literatūra sudarė 39 % (2016 m. - 38 %), šakinė – 12 % (2016 m. - 10 %) suaugusiems vartotojams išduotų dokumentų. Vartotojams vaikams išduota grožinė literatūra sudarė 65 % (2016 m. - 68 %) vartotojų vaikų perskaitytų dokumentų, šakinė literatūra – 8 % (2016 m. - 8 %), periodiniai leidiniai – 27 % (2016 m. - 24 %).

S k a i t o m u m a s

	2016	2017	+ -
VB	23	23	0
MF	15	17	+2
KF	20	20	0
Rajone	20	21	+1

2017 m. skaitomumas rajono bibliotekose buvo 21 (2016 m. - 20). Viešojoje bibliotekoje ir kaimų filialuose skaitomumas nesikeitė, padidėjo miesto filialuose nuo 15 iki 17.

Didžiausias skaitomumas Eičių (42), Pagramančio (29) kaimų filialuose, mažiausias - Dauglaukio (9).

Darbo vietos

Darbo vietos	VB		MF		KF		Iš viso	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Vartotojams iš viso	116	116	26	22	283	282	425	420
Kompiuterizuotos iš viso	66	66	19	15	109	111	194	192
Vartotojams. Iš jų:	32	32	12	10	85	86	129	128
prijungtų prie tinklo	32	32	12	10	84	84	128	126
prijungtų prie interneto	32	32	12	10	85	85	129	127
Darbuotojams. Iš jų:	34	34	7	5	24	25	65	64
prijungtų prie interneto	34	34	7	5	23	24	64	63

2017 m. rajono bibliotekose, uždarius Tarailių filialą, vartotojams skirtų darbo vietos skaičius sumažėjo 5. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius sumažėjo nuo 194 iki 192, prijungtų prie interneto sumažėjo nuo 128 iki 126. Visos rajono bibliotekos yra kompiuterizuotos ir turi interneto prieigą. Vidutiniškai viename miesto filiale buvo 11, viename kaimo filiale - 12 darbo vietų vartotojams.

Prieiga ir sąlygos

Darbo valandos

Viešoji biblioteka dirba nuo 8 iki 18 val. (administracija, Metodikos, Dokumentų komplektavimo skyriai nuo 8 iki 17 val., Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir Vaikų literatūros skyriai nuo 9 iki 18 val.). Miesto filialai dirba nuo 8 iki 18 val. Kaimų filialų darbo laikas nuo 10 iki 18.30 val. Kaimų filialų, kuriuose darbuotojai dirba 0,5 etato, darbo laikas nuo 13 val. iki 18 val., dirbančių 0,75 etato – nuo 12 val. iki 18.30 val.

Darbo dienos

Viešosios bibliotekos vartotojai aptarnaujami 6 dienas per savaitę (poilsio diena – sekmadienis). Administracija, Metodikos, Dokumentų komplektavimo skyriai dirba kasdien, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį. Miesto ir Taurų kaimo filialuose, kuriuose dirba 2 darbuotojai, vartotojai neaptarnaujami sekmadieniais, kaimų filialuose sekmadieniais ir pirmadieniais.

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2017 m. rajono bibliotekų vartotojai paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. naudotis mokėsi 638 valandų (2016 m. - 710 valandų), iš jų – 423 Viešojoje bibliotekoje, 42 – Miesto filialuose, 173 – kaimų filialuose. 2017 m. rajono bibliotekose apmokyti ir konsultuoti 2890 gyventojų. (2016 m. - 2890 gyventojų).

Tarpbibliotekinis abonementas

	2014	2015	2016	2017
Gauta užsakymų	1	0	0	0
Išsiųsta užsakymų	27	37	53	29
Gauta dokumentų	27	36	52	28

Naudojimasis tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugomis išlieka aktualus. Ši paslauga leidžia parsisiųsti dokumentus ir kopijas, kurių neturi biblioteka. 2017 m. įvykdyti 29 užsakymai, kai tuo tarpu 2016 net 53, t.y. 24 užsakymais mažiau. Teigiami 28, vienas – neigiamas. Gauta 14 kopijų ir 14 originalų.

Mokamos paslaugos

Pagal 2015 m. Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintą „Mokamų paslaugų“ sąrašą 2017 m. už mokamas paslaugas, gauta 4166,24 eurų (2016 m. - 4823,24 eurų).

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Tauragės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka bendradarbiauja su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis. Bendri projektai vykdyti su Lietuvos Nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, kurios projekto „Bibliotekos pažangai 2“ iniciatyva sukurtas virtualiosios realybės bibliotekų pristatymas „Laiko portalas“ sėkmingai įgyvendintas Tauragėje. Taip pat bendradarbiaujame su rajono gimnazijomis, progimnazijomis, lopšeliais-darželiais. Muzikos mokyklos mokytojai ir auklėtiniai koncertuoja bibliotekos renginių metu. Filialų darbuotojos dirba kartu su kaimo bendruomenėmis. Norkaičių tradicinių amatų ir etnokultūros centre vyko Pagramančio bibliotekos renginys „Apjuoskim juostą tautiškumo piliakalnio žemę“. Bibliotekininkų sąskrydžio, kuris šiemet vyko Tauragėje, metu mums talkino Moksleivių kūrybos centro auklėtiniai, Sporto mokykla, Edmundas Abromas (UAB „Tauragės agrotechnika“), Antanas Venckus („Taurų parkas“), Karolis Sakalauskas (restoranas „Burokai“), Šaulių sąjungos 7-kuopa ir kiti bibliotekos bičiuliai. Kaip ir kasmet, Valstybinė mokesčių inspekcija vykdė gyventojų pajamų mokesčio deklaravimo konsultacijas bibliotekos Interneto skaitykloje. Poezijos pavasario renginys vyko restorano „Banga“ terasoje, kurio savininkai Daiva ir Vytautas Kiminiai kasmet mielai priima mus neatlygintinai.

Palaikomi glaudūs ryšiai su užsienio partneriais. Gruožio mėnesį sulaukėme delegacijos iš Gruzijos Zestafonio miesto. Palaikome ryšius su Kuldigos viešąja biblioteka. Bendradarbiavimas su Lenkijos institutu Vilniuje, Prancūzų institutu Lietuvoje suteikė galimybę tauragiškiams pamatyti išskirtines parodas.

Taip pat dalyvavome netradicinėse veiklose: lankėmės Pagramančio regioniniame parke, mankštinomės su Tauragės visuomenės sveikatos biuru, bibliotekininkų komanda dalyvavo „Auksinio proto“ žaidimuose (komanda „Šeršėliafam“). Taip pat sėkmingai veikia Batakių kaimo filialo „Batakių skaitytojų teatras“.

Viešosios bibliotekos darbuotojai administruoja internetinį puslapį www.tauragevb.lt. Jame nuolat atnaujinama informacija apie artėjančius ar jau įvykusius renginius, kita svarbi informacija. Veikia skiltis „Knygų degustacija“, kurioje publikuojamos skaitytojų ir bibliotekos darbuotojų nuomonės, rekomendacijos bei išvalgos apie perskaitytas knygas. Veikia elektroninis katalogas, kuriuo lankytojams

sudaryta galimybė prisijungti prie „LIBIS“ duomenų bazės. Skelbiamos visų bibliotekos teikiamų paslaugų kainos. Aktyvi „Kraštotyros“ skiltis, kurioje skelbiamos žymios datos, kraštiečių leidiniai, kraštotyros darbai, informacija apie žymius tauragiškius, garbės piliečius. Atskiros skiltys skirtos vaikams, projektams, renginiams. Taip pat talpinama visa administracinė įstaigos informacija.

Viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su VšĮ „Tauragės radijas“. Bibliotekos darbuotojai nuolat kviečiami į radijo laidas papasakoti apie vykstančius projektus ir didesnius, svarbesnius renginius. Taip pat radijo eteryje skaitomi visų renginių skelbimai. Viešosios bibliotekos renginiai reklamuojami ir Tauragės kabelinės televizijos eteryje (skelbimai arba bėganti eilutė). Parengti reportažai apie kai kuriuos renginius buvo transliuojami kabelinės televizijos eteryje ir talpinti internetiniame puslapyje www.tvk.lt.

Biblioteka aktyviai naudoja socialiniais tinklais: *Facebook* sekėjų skaičius padidėjo nuo 1759 iki 2012 (253 nauji sekėjai per metus). Puslapį mėgsta nebe 1831, o 2071 (240 naujų vartotojų, kurie paspaudė „Patinka“). Per 2017 metus *facebook* paskelbti 243 įrašai. Lyginant 3 metų *Facebook* pasiekiamumo duomenis, matyti, kad kasmet bibliotekos puslapį pamėgsta daugiau nei 200 žmonių. Taip pat paskelbiama apie 240-290 naujų įrašų, t.y., beveik po vieną naujieną kiekvieną darbo dieną.

2017 m. spalį sukurta *Instagram* paskyra „Tauragės_biblioteka“. Jos sekėjų skaičius – 133. Paskelbti 42 įrašai, 2 istorijos.

Bibliotekos leidiniai

2017 m. pagal Lomių ir Žygaičių filialų bibliotekininkų parengtus projektus buvo išleistos talentingų šių kaimų gyventojų knygos. Lomiškės Julijonos Pependikienės eilėraščių knyga „O metai teka tartum Šunija...“ pristatyta Lomių bendruomenei, o Žygaičių krašto dailininkės Teresės Beitienės atsiminimų albumas „Su vaivorykšte rankose“ buvo pristatytas Žygaičiuose.

Šviesios atminties kolegės bibliotekininkės Vilijos Užmiškienės Tauragės radijo laidoje „Vakaro pasakaitė“ skaitytas pasakas į kompaktinę plokštelę „Vilijos pasakaitė“ įrašė Tauragės radijas ir Tauragės literatų klubas „Žingsniai“.

Straipsniai

2017 m. publikuoti 149 straipsniai, kuriuose paminėtas Tauragės B. Baltrušaitytės vardas. Rajono spaudoje buvo išspausdinti 135 straipsniai, iš kurių 88 buvo publikuoti laikraštyje „Tauragės kurjeris“ ir 47 – savaitraštyje „Tauragės žinios“. Respublikinėje spaudoje išspausdinta 14 straipsnių. Laikraštis „Žemaičių saulutė“ publikavo keturis Pagramančio vyr. bibliotekininkės Virginos Bartušienės ir vieną Otilijos Juozapaitienės straipsnius. Bibliotekininkų žurnale „Tarp knygų“ publikuoti 4 straipsniai, iš kurių po vieną parengė bibliotekininkės Daiva Vitkauskaitė ir Dana Liekienė. Taip pat Tauragės biblioteka minima laikraščiuose „Žalioji pasaulis“, „Voruta“, „Lietuvos evangelikų kelias“, „Naujoji Romuva“, „Ūkininko patarėjas“, „Pamarys“. Bibliotekininkai iš viso parengė 72 straipsnius, o žurnalistai Raimonda Alysienė, Margarita Rimkutė, Daiva Žebelienė, Ramunė Ramanauskienė, Sandra Gerdauskaitė, Eglė Červinskienė, Daiva Kybartienė ir kt. – 77. Nors 2016 m. bibliotekininkų publikuotų straipsnių skaičius buvo ženkliai sumažėjęs, 2017 m. jis vėl padidėjo.

Renginiai suaugusiems

Efektyvi vartotojų telkimo į bibliotekas ir skaitymo skatinimo forma – renginiai: knygų pristatymai, susitikimai su įdomiais žmonėmis, parodų atidarymai ir kt. Visa tai leidžia lankytojams iš arčiau susipažinti su bibliotekos vidaus darbu, veiklomis. Neretai nauji lankytojai tampa mūsų skaitytojais. 2017 m. rajono bibliotekose įvyko 94 renginiai (2016 m. - 918), iš jų - 358 parodos. Renginiuose apsilankė 20523 lankytojai (2016 m. - 14841).

Tradicijos, kurių laikosi B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka, lieka tos pačios: Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“, poetų ir bardų vakaras „Prie garažų“, Nacionalinės bibliotekų savaitės veiklos ir renginiai, Padėkos vakaras metų pabaigoje, Knygų Kalėdų laikotarpio akcijos, Vaikų knygos diena, Šiaurės šalių bibliotekų ir „Saugesnio interneto“ savaitės, renginiai tautinio kostiumo, Lietuvių kalbos ir kultūros metams, minėti iškilūs žmonės ir įvykiai, vykdomi projektai.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyko tradiciniai geriausių Tauragės krašto knygų autorių apdovanojimai. Ataskaitiniais metais pagerbti ir bibliotekos bičiuliai. Klaipėdos Apeirono teatro aktorių sekamos lietuvių liaudies siaubo pasakos sulaukė ypatingo dėmesio. Netradiciniu laiku – 20 val. susirinkę žiūrovai pateko į stilizuotą siaubo pasaulį. Kraštiečio, Smalininkų Technikos muziejaus įkūrėjo dr. Justino Stonio monografijos „Materialinės kultūros paveldas ir jo ištakos“ sutiktuvės sulaukė tauragiškių, autoriaus klasiokų, istorija besidominčiųjų dėmesio.

Tarptautinio festivalio „Poezijos pavasaris“ dalyviai buvo nuoširdžiai priimti Tauragės rajono savivaldybėje, Vilkyškiuose bei tradiciškai vakarą užbaigė viešbučio „Banga“ terasoje. Šventėje dalyvavo Liutauras Degėsys, Šičardas Šileika, Aivaras Veiknys, Laurynas Katkus, Birutė Grašytė, Zita Mažeikaitė ir svečias iš Graikijos Pambos Kouzalis. Prie profesionalų prisijungė Žalgirių gimnazijos moksleivė Austėja Eglynaitė.

Viešosios bibliotekos kolektyvas visuomet aktyviai dalyvauja miesto dienose. 2017 m. vyko parodos „Lietuvių Šveicarija“ pristatymas. Tai Šveicarijos lietuvių bendruomenės darbai, kuriuos pristatė bendruomenės pirmininkė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės tarybos narė Jūratė Caspersen.

Poetų ir bardų vakaras „Prie garažų“ visuomet sulaukia išskirtinio dėmesio ir gausaus žiūrovų būrio. Vakarą dalyviai - Gytis Ambrazevičius ir grupė, Kostas Smoriginas bei poetas Mantas Balakauskas. Šį vakarą jau šešeri metai finansuoja Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo fondas.

Labai svarbu, kad biblioteka gavo finansavimą iš LR Kultūros ministerijos rašytojos Ievos Simonaitytės 125-osioms gimimo metinėms paminėti. Projektas „Pašnekesiai po toršeru: susitikimai su I. Simonaitytės literatūrinės premijos laureatais“ leido įsigyti renginiams reikalingų rekvizitų, įvyko 5 susitikimai: muzikinė impresija „Ieva Simonaitytė: buvau“, kurią tauragiškiams atliko aktorė Virginija Kochanskytė, tarptautinių konkursų laureatas Egidijus Bavikinas ir pianistė Beata Vingraitė; 7 knygų autorius, rašytojas R. Flick; poetas, dramaturgas, eseistas, prozininkas, dainų autorius ir atlikėjas, Auksinio scenos kryžiaus ir I. Simonaitytės literatūrinės premijų laureatas Gintaras Grajauskas ir kompozitorius, elektroninės muzikos kūrėjas, Auksinio scenos kryžiaus „Fortūnos“ statulėlių laureatas Antanas Jaska sukūrė nuostabų žodžio ir garso junginį; Ievos Simonaitytės literatūrinės premijos laureatės – poetės Daiva Molyte-Lukauskienė ir Elena Karnauskaitė.

Tauragės rajono savivaldybės Kultūros rėmimo fondo remiamas projektas „Poros - II“ suteikė puikių progų susitikti su poetu, rašytoju, scenaristu, aktorius,

režisieriumi Alvydu Šlepiku ir poetu bei fotografu Dainiumi Dirgėla, su Rimantu Kmita – poetu, literatūros kritiku, žurnalistu. Jo debiutinis romanas „Pietinia kronikas“ sulaukė didžiulio dėmesio. Rašytojas, dramaturgas, signataras Saulius Šaltenis - vienas iš garbingiausių svečių. Jis pristatė savo naujausią romaną „Basas ir laimingas“, kalbėjo apie kūrybos ir žmogaus laisvę, prisiminė Sąjūdžio laikus, darbą Vyriausybėje, kaip gimė genealūs kūriniai.

Tautinio kostiumo metams pavyko prisikviesti garsų dizainerį, dėstytoją, mados žinovą Seržą Gandžumianą, kuris papasakojo apie kostiumo raidos etapus, tautinio kostiumo svarbą kasdieniame gyvenime, atsakė į susirinkusiųjų klausimus.

Socialines temas visame pasaulyje analizuojančius filmus pristatantis festivalis „Nepatogus kinas“ jau kelinti metai suteikia galimybę demonstruoti aktualios dokumentikos filmus mūsų bibliotekoje. Programoje pristatyti įvairias žmogaus teisių temas aktualizuojantys dokumentiniai filmai. Pirmą festivalio dieną parodytas filmas „Mūšiai už uždarytų durų“ pasakojantis apie smurtą prieš moteris. Po filmo vyko diskusija, kurioje dalyvavo Margarita Jankauskaitė, Lygių galimybių plėtros centro ekspertė, Nijolė Meilutienė, Tauragės moters užimtumo ir informacijos centro vadovė; Rima Trijonienė, Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkė, Vida Valauskienė, Klaipėdos apygardos probacijos tarnybos Tauragės rajono vyresnioji inspektorė. Spalio 26 d. demonstruotas filmas „Amžinai tyri“. Paskutinysis festivalio filmas „Gerasis paštininkas“ – apie Bulgarijos pasienio kaimo gyventojus ir jų norus pakeisti savo žmonių gyvenimo kokybę.

Poezijos mylėtojų klubas „Žingsniai“ toliau sėkmingai bendradarbiauja su biblioteka. Čia vyko susitikimai, klubo narių susirinkimai, knygų pristatymai: Bronislavos Žilienės poezijos knygos „Kai žodžiai gieda“, Jono Jakštaičio „Žvaigždėmis apipintas Mėnulis“.

Rugsėjo 29 d. B. Baltrušaitytės viešojoje bibliotekoje vyko Lietuvos Valstybės 100-mečiui skirtas renginys. Istorikas, enciklopedistas dr. Algirdas Matulevičius pristatė knygą „Tautos žadinimo šaukliai: aušrininkų, varpininkų ir dvasininkų korespondencija lietuvių tautinio atgimimo klausimais“. Monografijoje autorius panaudojo iš esmės neskelbtą ir netyrinėtą archyvinę medžiagą apie XIX a. antrosios pusės - XX a. pradžios lietuvių laisvės kovas, žurnalus „Aušra“, „Varpas“, tautinio sąjūdžio veikėjus dr. J. Basanavičių, M. Jankų, J. Šliūpą, J. Mikšą, M. Valančių, A. Vištelį, P. Vileišį, J. Zauerweiną, V. Kudirką, J. Bagdoną ir kitus. Monografijos pristatyme dalyvavo ir žurnalistas, publicistas, redaktorius, rašytojas, vertėjas Vytautas Žeimantas, taip pat Baltų kultūros ir mokslo paramos fondo vadovas ir Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis, LT konsulas Sovetske prof. Bronius Makauskas, Tauragės rajono savivaldybės meras Sigitas Mičiulis, aktyvi visuomenininkė Algaudė Bukontienė.

Vydūno draugija tauragiškius kvietė į žurnalisto Leono Stepanausko knygos „Filosofas ir rašytojas Vydūnas po Tilžės žūties“ pristatymą. Renginio pradžioje sugiedotas Vydūno himnas, vėliau susirinkusiems apie Vydūno gyvenimą Detmolde, Vokietijoje, pasakojo draugijos pirmininkas Tomas Stanikas.

Pilietinės akcijos ir jas lydintys susitikimai vyko visus metus. Tai ir „Misija Sibiras 2016“, debatai #žinaukarenku „100 dienų Seime“, kuriuose dalyvavo LR Seimo narė Aušrinė Norkienė, Darius Stankus, diskusiją moderavo Tomas Raulinavičius, jaunųjų konservatorių paskaita apie konservatyvizmą ir pilietiškumą, senjorams skirta paskaita „Apie teismo darbą iš pirmų lūpų“.

Viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta JAV Ziono liuteronų parapijos kunigo Valdo Aušros, Hamburge gyvenančios rašytojos Juttos Noak, sveikos gyvenenos propaguotojo, filosofo, keliautojo, astro-psichologo, numerologo, chiromanto Egidijaus

Gubino, Anglijoje gyvenančios ir slaugytoja dirbančios Aldonos Grupas, tauragiškio, kilimo nuo Mažonų, gydytojo Andriaus Černausko, pulkininko leitenanto Valerijaus Šerelio ir viršilos Ernesto Kuckailio, rašytojo Liutauro Degėsio, poeto, eseisto Gintaro Bleizgio kūryba, įvyko susitikimai su poetu, vertėju, eseistu, kultūros savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyriausiuoju redaktoriumi Gyčiu Norvilu, Katkų literatūros draugija: Donatu Katkumi, Laurynu Katkumi, Terese Katkute.

Nemaža dalis bibliotekos veikloje skiriama parodoms. Sausio 13-ajai parengta ekspozicija „Laisvė be praradimų neateina“. Eksponuotos Vytauto Adalberto Gocento tapybos „Rusnės peizažas 2014“, Bertos Tilmantaitės - keliautojos iš Šilalės krašto - fotografijų paroda „Vandenyno žmonės“; Airijoje gyvenančio fotografo Džerinaldo Lukošiaus „Airija mano akimis“; Agnės Matulionytės grafikos „Homines litterrarum“, tauragiškio fotografo Tado Zakarausko „Krantai Nemunėlio“ – priminė dainų šventės akimirkas darbų parodos. Metus baigė Prancūzų kultūros instituto Jacques Prévert koliažų paroda. Metų eigoje taip pat eksponuoti dokumentai Piliakalnių metams, I. Simonaitytės 125-ojo gimtadienio sukakčiai, Tautinio kostiumo metams. Užsimezgė draugiški ir naudingi santykiai su Tauragės kolekcininkais, kurių dėka parengta ne viena ekspozicija. Metus pabaigoje Prancūzų kultūros institutas mielai leido eksponuoti Jacques Prévert koliažų parodą.

Metų eigoje taip pat eksponuoti dokumentai Piliakalnių metams, I. Simonaitytės 125-ojo gimtadienio sukakčiai, Tautinio kostiumo metams, mūsų krašto tremtinių prisiminimai.

Miesto ir kaimų filialų rengiamos popietės, vakaronės, susitikimai, edukaciniai užsiėmimai, eksponuojami dokumentai, fotografijos – kasmet pasikartojančio darbo proceso dalis. Ši veikla yra būtina, nes žodis ir vaizdas sukelia emocijas, skatina skaityti, kurti, lankytis bibliotekoje.

2017 metai buvo turtingi įvairių jubiliejų, įsimintinų datų ir įvykių metai, todėl beveik kiekviena biblioteka rengė ekspozicijas I. Simonaitytės 125-osioms gimimo metinėms, renginius siejo su Piliakalnių metais, minėjo Reformacijos 500-ąsias metines, parodose priminė rašytojų, poetų, garsių visuomenės veikėjų gimimo sukaktis.

Džiugina tai, kad bibliotekininkės tapo savo bendruomenių lyderėmis, be kurių nebeįsivaizduojami masiniai renginiai, kalendorinės šventės, edukacijos. Daugelio filialų darbuotojos - pirmosios pagalbininkės, talkininkės ir organizatorės miesteliuose vykstančių vakaronių, susitikimų, švenčių ...

Knygų Kalėdos ir Nacionalinė bibliotekų savaitė – periodai, kurių metu visuose filialuose vyko skaitymai, susitikimai. Trepuose – kalėdiniai pusryčiai su skaitytojais, kurių metu visiems dėkota už aktyvumą lankant renginius, skaitant knygas. Norkaičiuose, Sartininkuose, Lomiuose jau tradicija tapo apdovanoti aktyviausius skaitytojus, bibliotekos bičiulius.

Vymerio filiale vyko susitikimai su rašytojais: Dainiumi Šukiu, Liudmila Petkevičiūte, paauglių rašytoja Vile Vėl (Vilija Dailidienė), knygos „Regėta Lietuva“ sudarytoju ir autoriumi Tomu S. Butkumi. Išnaudotos netradicinės erdvės: privačiame bute, Profesinio rengimo centre, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Tauragės filialo konferencijų salėje.

Skaidvilės miesto filialas atšventė savo 80-metį. Ta proga Skaidvilės bibliotekininkės bendruomenei padovanojo išpūdingą susitikimą su aktore Nijole Narmontaite ir jos vyru Pauliumi Kovu. Abu jie pristatė savo knygas.

Batakių filialas garsėja savo „Skaitytojų teatru“ ir parengė dar vieną premjerą: spektaklį „Jubiliejinis sveikinimas“. Jis parodytas ne tik savo miestelyje, bet vyko gastrolių į kaimynines seniūnijas. Batakiškės įsijungė į projekto „Gyvos Moterys“ veiklas. Trys susitikimai su projekto dalyviais, kurių metu vyko diskusijos apie moterų

problemas, jų sprendimo būdus, savanorystę. Bendruomenės grupių bendros idėjos ir veikla yra susijusi su moterų bendravimu ir dalijimusi gerąja patirtimi.

Pagramančio filialo darbuotojos Virginijos Bartušienės projektai „Apjuoskim juosta tautiškumo – piliakalnio žemę“ ir „Auskim juostą tautiškumo – Lietuvos valstybės 100-mečiui“ susilaukė didžiulio pasisekimo ir dėmesio. Edukacinę veiklą vykdė ir Norkaičių, Mažonų, Kunigiškių, Eidintų bibliotekininkės. Aplankyti visi filialai, nuausta daugybė metrų tautinės juostos. Projekto dalyvės buvo kviečiamos ir į kitų rajonų bibliotekas, miestų šventes. V. Bartušienė su komanda buvo pagerbtos ir LR Vyriausybėje.

Dapkiškiuose - tradicija švęsti jubiliatų šventę „Metų karoliai“, lankyti senjorus prieš Kalėdas, Šakvetyje bibliotekininkė irgi prisijungė prie bendruomenės ir lankė senelius.

Eičių filialo renginiai būna išskirtiniai. Ten veikiantis „Vakarutės“ klubas visuomet sulaukia didžiulio žiūrovų susidomėjimo. Į klubo renginius atvyksta ir daug tauragiškių, kad pasimėgautų poezija, muzika, menais. Vyko klaipėdiškio Dariaus Rėkio ir dainuojamosios poezijos grupės „Antrojo posmelio klubas“ vakaras, kraštiečio gydytojo Andriaus Černausko knygos „Pragaro laboratorija“ ir klubo „Žingsniai“ knygos „Dvidešimtmečio kelias“ pristatymas, lektorės Egidija Laumenskaitė su paskaitomis „Savęs pažinimo link“ ir „Padėk sau“, operos solistė Giedrė Zeicaitė (sopranas) ir pianistė Edita Zizaitė užbaigė metų renginių ratą.

Parodos - Eičių bibliotekos stiprioji vizualinė pusė: bibliotekininkės Ramunės Vakarės fotografijos „Paskui paukštį“, Edmundo Mažrimo „Siena. Penki šimtmečiai greta mūsų“, Vilmos Kybartienės piešinių - „Pasikalbėjime“ ir Dalios Stalakauskienės tapybos ant stiklo darbų paroda „Ar moki austi?“

Eidintų filialo bibliotekininkė pakvietė aktorę Virginiją Kochanskytę. Dedicacija „Ak, buvo visko...“ skirta I. Simonaitytės jubiliejui paminėti. Daug dėmesio šiame filiale buvo skirta gerai savijautai, sveikatai ir grožiui: „Kaip prižiūrėti savo sveikatą pagal metų laikus?“, „Maistas gali būti ir kaukė ant veido“, „Kodėl blogi dalykai nutinka geriems žmonėms?“

Gaurės ir Pilsūdo bibliotekos daugiau dėmesio skyrė etnokultūriniais renginiams. Čia švęstos Užgavėnės, Kultūros dienos - „Jau pavasarėlis“, „Ant piliakalnio krantelio“ - Piliakalnių metams, „Su šv. Laurynu vasarą palydim“ - Gaurėje, „Velykų margučiai“, „Joninių vainikas“, „Advento rimtis - Kalėdų džiaugsmas“ - Pilsūde.

Kunigiškiuose populiarus edukacinė veikla. Čia bibliotekos lankytojai dažė kiaušinius vašku prieš Velykas, audė tautiškumo juostą, gamino Užgavėnių kaukes, pynė Advento vainikus. Mažonuose vyko Kalėdinių žaisliukų lauko eglutei gamyba, Kalėdinių sausainių kepimo ir dekoravimo pamokėlė.

Lomių bibliotekoje vyko susitikimas su skaudaus pokario reiškinio – Vilko vaikų – liudininke Valerija Čepiene - Valteraut. Tradicija tapęs pasibuvimas prie Lomių kaimo šviesuolio, knygnešio Antano Bajorino kapo, uždegant žvakelę ir susitikimais su „Santakos“ muziejaus direktoriaus pavaduotoju Viktoru Kovšovu: „Knygnešio diena su grifeliu ir žibinčium“. „Nesikartok, tremtie šaltoji“ – birželio 14-ajai atminti skirtas renginys, kur vaikai piešė paliktus tremtinių namus, dalyvavo tremtinys Aloyzas Kazlauskas, muziejininke ir kraštotyrininke Elena Bazinienė priminė birželio 14-osios įvykius. Lomių bibliotekininkė nudžiugina savo skaitytojus, suorganizuodama keliones, išvykas.

Mažoniškiai susitiko su kraštiečiu, gydytoju Andriumi Černausku, išleidusiu knygą „Pragaro ambulatorija“, pristatė Vaidos Žalandauskienės paveikslų parodą „Kelio pradžia“

Norkaičių filialas įsikūręs tame pačiame pastate, kur veikia tradicinių amatų ir etnokultūros centras, todėl daug renginių, popiečių, edukacinių užsiėmimų vyko kartu su šio centro darbuotojomis.

Pagamantėje paminėtas čia gimusio operos solisto Juozo Mažeikos 110-asis gimtadienis: suorganizuota popietė „Išreiškęs save per dainą“, o Levos Simonaitytės, Kazio Bradūno, Šatrijos Raganos jubiliejams skirta popietė atšvęsta su klubo „Žingsniai“ poetais.

Ko gero toliausiai nutolusiame Visbarų filiale vyko vietinis „Poezijos pavasaris“. Kolegė iš Sartininkų paskaitė savo eilių, pristatė lietuvių rašytojų – Leonardo Gutausko, Juozo Erlicko, Rolando Rastausko – biografijas ir kūrybos kelią.

Žygaičių filialo darbuotoja kasmet deda daug pastangų, kad būtų išleista bent viena vietos kūrėjų knygelė. Paskutinis leidinys - Teresės Beitienės atsiminimų albumas „Su vaivorykšte rankose“. Knygos pristatyme dalyvavo ir bendruomenės nariai. Tautinio kostiumo metams skirtame renginyje jauna mama Dalia Juzaitienė mokė megzti riešines. Kalėdų, advento vakarais prisimintos senovinės šeimos tradicijos, tarmės ypatybės, dainuota ir pasakotos legendos. „Nebylaus angelo prisilietimas“ – kalėdinė gerumo akcija, kuomet buvo įteiktos dovanėlės neįgaliems, vienišiams, senyvo amžiaus žygaitiškiams.

Darbas su vartotojais vaikais

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2017 metais Tauragės rajone gyveno 5741 (-91) gyventojai vaikai. Vaikai sudarė 14,7 % rajono gyventojų. Tauragės rajone vaikus aptarnavo viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius, Vymerio ir Skaudvilės miesto ir 24 kaimo filialai. VB ir jos filialų paslaugomis naudojosi 49,9 % rajono gyventojų vaikų.

Per 2017 m. VB ir jos filialuose įregistruoti 3025 (+185) vartotojai vaikai. Iš jų: VB - 1176 (+59), miesto filialuose - 578 (-30), kaimo filialuose - 1271 (+156). Vartotojai vaikai sudarė 27,8 % visų rajono VB vartotojų. Rajono bibliotekose apsilankė 52775 (+968) vaikai. Iš jų: VB - 14033 (-1315), miesto filialuose - 6784 (-3246), kaimo filialuose - 31958 (+5529).

Sėkmingai savo veiklą tęsė Vaikų literatūros skyriaus „Batuoto katino“ lėlių teatras, žiūrovus nudžiuginęs nauju pastatymu lietuvių liaudies pasakų motyvais „Kartą miške...“. Spektaklis, rodytas 26 kartus, sulaukė 1011 žiūrovų ir palankių ne tik vaikų, bet ir suaugusiųjų vertinimų. Bibliotekos lėlių teatro veikla domėjosi ir vietinė žiniasklaida. Apie skyriaus lėlių teatro veiklą reportažą parengė Tauragės kabelinė televizija, straipsnį „Pažintis su lėlių teatru prasideda bibliotekoje“ - laikraštis „Tauragės žinios“. Džiaugiamės, kad kasmet vykstančiame konkurse „Tauragės metų knyga“, Vaikų literatūros skyriaus parengta knygelė „Batuoto katino“ lėlių teatrui – 25” buvo nominuota kaip „Gražiausia 2016 metų knyga“. Lėlių spektaklis „Kartą miške...“, įtrauktas į „Tauragės miesto dienos 2017“ renginių vaikams repertuarą, džiugino vaikus ir šventės svečius, lėlių teatro simbolio „Batuotas katino“ kostiumu apsirengęs personažas surengė visiems norintiems fotosesiją. Lėlių teatras savo spektakliais „Kartą miške...“ ir „Pepė Ilgakojinė“ džiugino vaikus savo bibliotekoje ir išvykose. Spektakliukai buvo rodomi Tarptautinės vaikų knygos dienos proga Tauragės vaikų globos namuose „Šaltinėlis“, Lomių ir Sartininkų pagrindinių mokyklų pradinukams, vaikų darželyje „Kodelčius“. „Batuoto katino“ lėlių teatre lietuvių kalbos įgūdžius tobulino vasarą Tauragėje viešąją JAV Lietuvių bendruomenės gimnazistai. Lėlių pagalba linksmi, lietuvių kalba pasakojo savo įspūdžius iš viešnagės Lietuvoje.

Moksleivių vasaros atostogų mėnesiais Lietuvos bibliotekose vyko skaitymo skatinimo akcija „Vasaros skaitymo iššūkis“. Vaikų literatūros skyriaus, Norkaičių, Dacijonų, Dapkiškių, Mažonų kaimo filialų skaitytojai aktyviai ir sėkmingai dalyvavo varžytuvėse, perskaitė beveik 700 knygų ir tarp Klaipėdos regiono bibliotekų užėmė garbingą II-ąją vietą. Į baigiamąjį „Vasaros skaitymo iššūkio“ renginį susirinko visi skaitymo iššūkio dalyviai su tėveliais, draugais ir artimaisiais, kurio metu paaiškėjo, kam pavyko įveikti visas užduotis, kas perskaitė daugiausiai knygų ir nusipelnė specialių prizų. Daugiausiai knygų perskaitę apdovanoti diplomais, dovanėlėmis ir specialiai 3D spausdintuvu pagamintais medaliais.

Rajono bibliotekos glaudžiai bendradarbiavo su Tauragės rajone veikiančiais Vaikų dienos centrais. Vaikų literatūros skyrius tęsė bendrystę su VDC „Mes esame“ ir „Esi laukiamas“, kartu planavo ir aptarė bendrus užsiėmimus, diskutavo apie skaitymą, knygos reikšmę. Vaikai buvo aktyvūs renginių ir bibliotekos lankytojai. Jiems surengė vienos iš Metų knygos rinkimuose dalyvaujančios Gajos Gunos Eklės „Brolis, kurio nereikėjo“ knygos skaitymų ir aptarimo ciklą. Dapkiškių kaimo filialas VDC „Pilaitukai“, Taurų kaimo filialas „Taurų VDC“, Žygaičių kaimo filialas VDC „Žygaitukai“, Vymerio miesto filialas „Tauragės maltiečių dienos centro“ vaikams rengė knygų skaitymus, kartu organizavo šventes, edukacinius užsiėmimus, parodas.

VB ir jos filialuose vaikams surengta 414 renginių: 291 žodinis ir 123 vaizdiniai. Renginiai vaikams sudaro 44 % visų rajono renginių. Juose apsilankė 6858 lankytojai. Į renginius bibliotekos kvietė vaikus, jų tėvelius, siekė, kad juose dalyvautų visa šeima.

2017 m. renginiai vaikams buvo skirti skaitymo skatinimui, Tautinio kostiumo, Lietuvių kalbos ir kultūros metams, kalendorinėms, valstybinėms šventėms, rašytojų jubiliejams, metų aktualijoms. Bibliotekose vyko popietės, knygų skaitymai ir aptarimai, susitikimai su rašytojais, viktorinos, konkursai, edukaciniai užsiėmimai, literatūros ir vaikų darbų parodos. Informaciją apie renginius bibliotekos viešino spaudoje, viešosios bibliotekos, bendruomenių ar savo bibliotekų Facebook paskyroje.

Vymerio miesto filiale lankėsi rašytoja Liudmila Petkevičiūtė, rašytojas Dainius Šukys pristatė knygas „Skaniausias vaikas“ ir „Blynų slibinas“, knygą „Pereik tiltą, kvaily“ pristatė ir aptarė rašytoja Vilė Vėl.

Bibliotekose vyko knygų skaitymai balsu. Vymerio miesto filiale buvo skaitomos I. Simonaitytės „Meilutis ir Gužiukas“, H. K. Anderseno pasaka „Karalaitė ant žirnio“, vyko sakmių skaitymo vakaras, Adakavo kaimo filiale - S. Poškaus „Su varna Barbora ir kitais“, Baltrušaičių kaimo filiale - V. Landsbergio knygos „Obuolių pasakos“, Batakių kaimo filiale - O. Milašiaus pasakos, Eidintų kaimo filiale - švedų rašytojos S. Norgvist knygos apie Petersoną, Pagramančio kaimo filiale - N. Kepenienės „Netikri padavimai“, Dilytės „Pasakos apie Lietuvos istoriją“ ir V. V. Landsbergio „Tinginių pasakos“, Šakviečio kaimo filiale - I. Zarambaitės „Emilio laišakai“ ir G. Adomaitytės „Vėjų miesto pasakos“, Taurų kaimo filiale - A. Jurašiaus „Akmenukų pasakos“, Trepų kaimo filiale - V. V. Landsbergio knygos ir A. Naneti „Mano senelis buvo vyšnia“, Žygaičių kaimo filiale - P. Raščiaus „Sakmės, peizažai ir...“, St. Džiugo „Kiškis neša dovanų“ ir A. Matučio „Šnekučiai“ ir kt.

Bibliotekose vyko „Saugaus interneto“ ir „Šiaurės šalių biblioteka“ savaitėms skirti renginiai. Šiaurės šalių bibliotekų savaitės „Šiaurės salos“ metu Vymerio ir Skaudvilės miesto filialuose, Adakavo, Baltrušaičių, Eidintų, Pilsūdo, Šakviečio kaimo filialuose buvo skaitoma M. Kunno knyga „Lobių sala“, vaikai triūsė kūrybinėse dirbtuvėse. Vaikų literatūros skyrius švedų rašytojos A. Lindgren 110-osios gimimo metinėms paminėti pakvietė vaikus į popietę „A. Lindgren knygų veikėjai teatre ir animacijoje“. Vaikai dalyvavo viktorinoje apie knygų veikėjus, diskutavo apie skaitytas

knygas, žiūrėjo ištraukas iš dokumentinio filmo apie rašytojos gyvenimą, animacinius filmukus, sukurtus pagal rašytojos knygas, stebėjo „Batuoto katino“ lėlių teatro spektakliuką „Pepė Ilgakojinė“. Vasario mėnesį skelbiamos saugesnio interneto savaitės „Saugesnis internetas 2017“ metu, bibliotekose lankytojai žaidė žaidimus, žiūrėjo edukacinius filmukus, sprendė testus, konsultavo, diskutavo apie pavojus ir saugumą elektroninėje erdvėje.

Rajono bibliotekose surengta daug edukacinių užsiėmimų, kūrybinių dirbtuvėlių, kurių metu vaikai gamino proginius atvirukus, knygų skirtukus, kūrė skaitytų pasakų klubus, darė Užgavėnių kaukes, iš įvairių medžiagų gamino žaisliukus eglutei, mokėsi kepti kalėdinius meduolius, Užgavėnių blynus, marginti kiaušinius, velti iš vilnos, gaminti muilą, pinti tautines juostas, pūsti burbulus, gydyti knygutes, piešti su dažais ant sniego ir kt.

Vaikų literatūros skyriuje ir Batakių kaimo filiale svečiavosi Salomėjos „Pasakų akademija“. Programą edukaciniam užsiėmimui visai šeimai „Kiekviena lėlė – tai pasaka“ parengė ir vedė Salomėja Burneikaitė – aktorė, režisierė, teatrologė-lėlininkė iš Klaipėdos. Edukacinio užsiėmimo visai šeimai metu, iš savo atsineštų medžiagų - skiaučių, siūlų, sagų, virvučių kūrė savo autentišką lėlytę ir kūrė apie ją kiekvienas savo pasaką. Po užsiėmimo vaikai iš bibliotekos išėjo besišypsantys, o mamos dėkingos, atradusios būdą, kaip galima prasmingai ir smagiai leisti laiką šeimoje ir atrasti ar sutvirtinti ryšį su savo vaiku.

Po rajono bibliotekas ir toliau keliavo Viešosios bibliotekos „Jaunųjų inžinierių laboratorija“, rengė vaikams kūrybines dirbtuvėles ir pristatė 3D spausdintuvo galimybes. Kūrybinių dirbtuvėlių „Mano knygų skirtukas“ metu vaikai galėjo PAINT programėle susimodeliuoti ir 3D spausdintuvu atsispausdinti savo vardinį knygos skirtuką arba išmaniųjų technologijų pagalba susikurti savo animacinę pasaką.

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės metu rajono bibliotekose vyko daug renginių, bibliotekose buvo pilna vaikų ir suaugusiųjų, atėjusių pasiskolinti knygų, įsigyti nemokamai skaitytojo pažymėjimą. Vaikų literatūros skyrius savo lankytojus pakvietė į naujo lėlių teatro pastatymo „Kartą miške...“ premjerą, surengė smagią skaitymą skatinančią viktoriną „Sukim, sukim galveles“. Žygaičių kaimo filiale vyko skaitymo skatinimo akcija „Proto šturmas“. Baigiamajame renginyje „Sielų biblioteka“ įteiktos padėkos už aktyvų knygų skaitymą, vyko komandų varžytuvės su užduotimis apie knygą ir biblioteką.

Tautinio kostiumo metams Vaikų literatūros skyriuje vykusioje popietėje vaikai, kartu su lietuvaite ir bibliotekos simboliu, personažu Batuo tu katinu, keliavo per Lietuvą, jos etnografinius regionus, susipažino su Aukštaitijos, Žemaitijos, Suvalkijos ir Dzūkijos kraštais, jų papročiais, sprendė galvosūkius, dainavo lietuvių liaudies dainas, giedojo tautinę giesmę, žaidė ir net repavo... Vymerio miesto filiale vyko popietė „Tauragės krašto rūbai“ su Tauragės krašto muziejaus etnografe V. Ružinskaite, Žygaičių kaimo filiale popietės „Tėvynė tai mes visi...“ metu vaikai iš antrinių žaliavų mokėsi pasigaminti trispalvę vėliavą, iš laikraščių ir žurnalų, susuktų vamzdelių, gamino dėžutes, vazes, dainavo, deklamavo lietuvių autorių eiles.

Vaikų literatūros skyriuje Lietuvių kalbos ir kultūros metams skirtoje popietėje „Graži kalba – mūsų gimtoji“ dalyvavo ketvirtokai, jų mokytojos, bibliotekininkės, LR Seimo narė Aušrinė Norkienė. Kalbėta apie kalbos grožį, taisyklingumą ir išsaugojimo svarbą, netrūko lietuviškų dainų, šokių, eilių deklamavimo, pamąstymų apie žymių lietuvių rašytojų indėlį kalbos istorijai. Vaikai pasakojo patarles, greitakalbes, skaičiuotes, grojo dūdelėmis, „Batuoto katino“ lėlių teatras parodė naujausią pastatymą „Kartą miške“. Renginį stebėjusi Seimo narė Aušrinė Norkienė visiems susirinkusiems palinkėjo mylėti kalbą, saugoti ją, renginio dalyviams įteikė dovanėles, o vaikai už

įdomią popietę atsidėjo rankų darbo atvirutėmis. Vymerio miesto filiale vyko viktorina „Kalbėkime lietuviškai“, pasakos apie lietuvių kalbą skaitymas ir viktorina „Ką žinai apie abėcėlę“, Eidintų kaimo filiale viktorina - „Prie savo kalbos krantų“, Gaurės kaimo filiale - žinių turnyras „Smagu žinoti“, Lomių kaimo filiale - viktorina „Gimtosios kalbos spalvos“ ir kt.

Visus metus miesto ikimokyklinukus ir pradinių klasių vaikus Vaikų literatūros skyrius kvietė į renginių ciklą „Kur gyvena Knygos“ ir „Draugaujam su knyga“. Čia vyko pokalbiai apie biblioteką, skaitymą ir knygas. Patiems mažiausiems siekta parodyti kelią į biblioteką, paaiškinti kas yra biblioteka ir ką čia galima rasti, prisiliesti prie knygų ir pasiklausti pasakos, kurią čia jiems sekė teatrinės lėlės. Pradinukai, bibliotekos darbuotojų padedami, stengėsi susidraugauti su biblioteka, knyga ir skaitymu, turėjo unikalią galimybę prisiliesti prie knygų, kurioms jau per 100 metų, skyriuje saugomos pirmosios lietuviškos knygos M. Mažvydo „Katekizmas“, išleistos prieš 70 metų, pasitikrinti savo žinias literatūriniame žaidime, technologijų pagalba nueiti sudėtingą knygos atsiradimo kelią, susipažinti su garsinėmis, Brailio raštu parašytomis knygomis, trimačių paveikslėlių knygomis, kurias reikia žiūrėti specialiais akiniais ir dar daug įdomių dalykų. Renginių cikle dalyvavo „Ąžuoliuko“ darželio, Tarailių, M. Mažvydo, „Aušros“ progimnazijų, Jovarų pagrindinės mokyklos vaikai.

Bibliotekos rengė literatūros parodas vaikų rašytojų kūrybai ir jubiliejams paminėti. Literatūros parodos buvo skirtos Vyt. Račicko, A. Lindgren, Vyt. V. Landsbergio, K. Sajos, V. Haugo, K. Zurbos, A. Diuma, M. Pečkauskaitės - Šatrijos Raganos, I. Simonaitytės, L. Kerolio ir kt. rašytojų kūrybai.

Vaikų literatūros skyriaus lankytojus džiugino vasarą atkeliavusi dailininkės Sigutės Ach akvarelių paroda, kurioje buvo eksponuojamos dailininkės iliustracijos iš Violetos Palčinskaitės eilėraščių knygos „Vaikų kambarys“. Bibliotekos lankytojai turėjo galimybę įsigyti leidinių, aksesuarų, puoščių dailininkės piešiniais. Jau tradicija tapo VLS rengti vaikų kūrybos parodas. Savo darbelius mielai pristato miesto mokyklos, klasės, neformalaus ugdymo įstaigos. „Pelėdžiukų“ mokyklėlės vaikai su savo vadovėmis teatralizuotai pristatė vaikų darbų parodas „Vieną kartą miške...“ ir „Tiesiog paroda“. Moksleivių kūrybos centro keramikos studijos „Molinukas“ mokinė, bibliotekos skaitytoja Ugnė Beišytė surengė ir gausiam šeimos, draugų ir artimųjų ratui pristatė pirmąją autorinę keramikos darbų parodą. Darbų iš molio autorinę parodą surengė keramikos studijos mokinės, sesutės Ieva, Eglė, Rūta ir Laura Grikštaitės. Dailės studijos „Koloritas“ mokiniai parengė piešinių parodas „Spalvų šokis“, „Karpiniai“ ir „Kalėdų angelas“. Dacijonų kaimo bendruomenės kūrybinę studiją lankantys vaikai surengė ir pristatė per vasarą siūtų pagalvėlių parodą „Šalin pagalves - laikas į mokyklą...!“. Bibliotekos lankytojai gėrėjosi M. Mažvydo progimnazijos ketvirtokų pieštais medžiais parodoje „Rudenėlis žemėn atskubėjo“ ir paukščių parodoje „Pavasaris ant paukščio sparnų“.

Apie projektinę veiklą skaitykite skyriuje „Projektai“

INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Svarbiausi Informacijos skyriaus veiklos tikslai - plėtoti informacines paslaugas, ugdyti bendruomenės informacinę kompetenciją, efektyviai valdyti bibliotekos informacinius išteklius, siekti, kad bibliotekoje saugoma kraštotyros informacija būtų pasiekiamą nutolusiems vartotojams - buvo sėkmingai įgyvendinami. 2017 m., lyginant su 2016 m., padidėjo suaugusiųjų ir moksleivių pateiktų teminių užklausų skaičius, o tuo pačiu ir informacinio fondo panauda.

Siekiant gerinti teikiamų informacinių paslaugų kokybę, atnaujinta kompiuterinė įranga (pakeisti 3 kompiuteriai ir kopijavimo aparatas). Didelis dėmesys buvo skiriamas nutolusių vartotojų informacinio aprūpinimo gerinimui. Buvo kuriami analiziniai informacinių, mokslinių bei kraštotyrinių leidinių turinių aprašai, kurie leidžia sparčiau rasti reikiamą informaciją, didina informacinio fondo panaudą, kuria jam pridėtinę vertę. 2017 m. aprašyti 77 knygų turiniai, sukurta apie 400 bibliografinių aprašų su išsamiomis anotacijomis. Elektroninis katalogas papildytas daugiau nei 3000 kraštotyrinių bibliografinių įrašų bei 42 visateksčiais straipsniais rajono ekonomikos temomis 1991–2000 metais. Nutolę vartotojai galėjo naudotis 13 DB, pasiekiamų ir iš namų kompiuterių. 2017 metais parengtos 5 teminės virtualios knygų apžvalgos, skirtos skaitymo skatinimui: „Tauragės metų knyga 2016“, „Keliauti po Lietuvą padės knyga“, „Žurnalistė rašytoja Zita Čepaitė“, „Lapkričio skaitiniai“, „Tarp tamsos ir šviesos“. Jos patalpintos bibliotekos interneto svetainės skiltyje „Knygų degustacija“. Svetainė buvo nuolat atnaujinama ir pildoma nauju turiniu – per metus įkelta, suredaguota, atnaujinta, parengta apie 120 straipsnių ir informacijų apie renginius, kraštotyros darbus ir kita.

Artėjant Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečiui, didesnis dėmesys buvo skiriamas kraštotyrinei rajono bibliotekų veiklai. Paskelbta apžiūra-konkursas „Kraštotyros darbas bibliotekose“, pasirašyta sutartis su Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešąja biblioteka dėl bendradarbiavimo kuriant portalą „Krašto paveldo gidas“. Jame bus talpinama informacija apie Tauragės krašto paminklus, lankytinas vietas. 2017 m. pradėta rengti serijos „Atminties lobynas“ 2-oji knyga „ Iš tremties archyvo: prisiminimų fragmentai“.

2017 m. organizuotas konkursas „Tauragės metų knyga 2016“: parengti nuostatai, anotacijos apie knygas patalpintos bibliotekos svetainėje, apdovanoti konkurso nugalėtojai.

Skaitmeninių kolekcijų kūrimas. Pagal sutartį su Nacionaliniu bibliografinių duomenų banku Viešoji biblioteka siunčia į šią bazę dviejų rajono laikraščių („Tauragės kurjeris“ ir „Tauragės žinios“) straipsnių analizinius bibliografinius aprašus. Šiuo metu debesų saugykloje <http://www.dropbox.com/> talpinami 325 straipsniai iš 80 periodinių leidinių, prieinami tik realiems bibliotekos lankytojams. 2017 m. Viešosios bibliotekos elektroninį katalogą papildė 44 visateksčiai straipsniai, daugiausia rajono ekonomikos, ūkio, darbo rinkos temomis (2016 m. – 185). Buvo konvertuotos 288 kraštotyros kartotekos kortelės (2016 m. – 381). Skaitmeninę autografų kolekciją papildė 12 autografų, kuriuos taip pat galima rasti elektroniniame kataloge. Skaitmeninės kraštotyros bibliografė tvarko bibliotekos skaitmeninių nuotraukų archyvą.

B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka kaip partnerė dalyvauja Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos projekte „Virtuali elektroninio paveldo sistema“. Esame įsipareigoję iki 2019 metų aprašyti ir suskaitmeninti 987 objektus, kurie priskiriami kultūros paveldui (nuotraukos, rankraščiai, kraštotyros darbai ir kita Tauragės kraštui reikšminga medžiaga).

LIBIS PĮ diegimas

2017 m. Suvestiniam katalogui (SK) Tauragės savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka pateikė įrašų (www.libis.lt/statistika) iš viso 63 444, iš jų 8215 naujus. 2017 m. gruodžio mėn. 31 dienai bibliotekos lokaliame kataloge buvo 138930 automatizuotai parengtų įrašų. Per 2017 m. parengti 5566 įrašai (2016 m. – 5428; 2015 m. – 5419). Iš viso (2000 - 2017 m.) bibliotekos elektroniniame kataloge yra 45462 rajoninių laikraščių („Tauragiškių balsas“ (nuo 2013 m. neleidžiamas), „Tauragės kurjeris“, „Tauragės žinios“) straipsniai. Per 2017 m. sukurti nauji 2236 rajoninės spaudos straipsniai (2016 m. – 2576; 2015 m. – 2375). Rajoninių laikraščių („Tauragės kurjeris“, „Tauragės žinios“) naujai aprašyti straipsniai reguliariai, kas dvi savaites, eksportuojami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Rajoninių laikraščių, leistų iki 2000 m., aprašomi straipsniai, į NBDB nesiunčiami. Jie yra tik lokaliame bibliotekos kataloge. Bibliotekos kataloge iš viso yra 1708 įrašai (straipsniai, knygos ir kiti) su prisegtais elektroniniais dokumentais. Dauguma jų pilnateksčiai skanuoti straipsniai.

Gaunami Reikšminiai žodžiai (RŽ) importuojami serveryje, pastabos ir metodinės rekomendacijos persiunčiamos Informacijos skyriui.

LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė (LIBIS SAP). Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema (LIBIS) yra neatsiejama bibliotekininko darbo dalis ir įrankis. Programa gerina Lietuvos bibliotekų galimybes, tenkinant dabartinės informacinės visuomenės poreikius.

2017 m. Skaitytojų aptarnavimo posistemė (SAP) įdiegta Kęsčių ir Šakviečio kaimų filialuose. Šiuo metu skaitytojus automatizuotai aptarnauja 21 filialas 2018 m. Skaitytojų aptarnavimo posistemį planuojame įdiegti 5 kaimo filialuose.

2017 m. pagal Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos LIBIS plėtros projektą kritinės būklės Tauragės viešosios bibliotekos LIBIS duomenų serveris perkeltas į LNB infrastruktūrą – „Debesis“. Atnaujinti LIBIS serverį bibliotekai buvo per brangu. 2017 m. buvo atlikti paruošiamieji darbai: kiekvienoje darbo vietoje išeksportuoti registrai, IP adresai, išvalyti ir sutvarkyti kompiuteriai, suteikti vardai (host'us) ir kt. Filialuose buvo įdiegta nuotolinio valdymo programa Team Viewer10. Perkėlimo darbai užbaigti 2017 m. lapkričio 30 d. Dabar yra 50, perkeltų į „Debesis“, darbo vietų. Duomenų perkėlimas į NB infrastruktūrą sumažino bibliotekų rūpestį prižiūrint serverius, užtikrino nuotolinę prieigą darbui su LIBIS programomis, duomenų saugumą ir bibliotekos elektroninio katalogo prieinamumą.

Dokumentų grąžinimo įrenginys. 2017 m. 532 skaitytojai pasinaudojo savitarnos dokumentų grąžinimo paslauga (2016 m. - 357; 2015 m. - 439). Ši paslauga vartotojams patogi ir reikalinga.

Dokumentų užsakymų rezervavimas . Labai išpopuliarėjo nauja paslauga - pageidaujamos knygos rezervacija. 2017 m. rezervuotos 623 knygos (2016 m. - 324; 2015 m. - 122).

LIBIS administravimas. Filialų ir viešosios bibliotekos darbuotojai darbo vietose, el. paštu, telefonu, nuotoline programa Team Viewer konsultuojami, mokomi, sprendžiamos iškilusios problemos, susijusios su programa ir jos posistemėmis (komplektavimas, nurašymas, periodinių spaudinių registracija, skaitytojų registracija ir redagavimas ir t.t.).

2017 m. buvo kreiptasi į Asseco (pagalba@asseco.lt) dėl neteisingos visuminės apskaitos numeracijos, nurašymo aktų sumų, blogo paskirstymo mokslo

šakomis suskaičiavimo, nesusietų skaitytojų sinchronizacijos. Daugiausia bendrauta ir dėl LIBIS serverio perkėlimo į LNB infrastruktūrą - „Debesis“ darbų.

Metų pradžioje siunčiamas failiukas „Leidinių panauda bibliotekoje“.

Pagal poreikį buvo užsakomos lėšos, skaitytojų bilietai (UAB „ATEA“); registracinės kortelės (TVK).

I n f o r m a c i j o s i š t e k l i a i

Svarbiausi bibliotekų informacinės veiklos uždaviniai formuoti informacinės, mokomosios bei kraštotyros literatūros fondą, aptarnauti mokymosi ir savišvietos tikslais bibliotekoje besilankančius gyventojus, atsakyti į jų užklausas, populiarinti prenumeruojamas duomenų bazines, mokyti jomis naudotis, kurti skaitmeninį turinį.

Studentai reikalingą informaciją dažniausiai fotografavosi išmaniaisiais telefonais, todėl toliau mažėjo padarytų kopijų skaičius. Kopijavimo, skenavimo ir spausdinimo paslaugomis daugiausia naudojasi suaugę lankytojai, kurie džiaugėsi pigiomis ir kokybiškomis paslaugomis, teikiamomis be jokių apribojimų.

Viešosios bibliotekos Informacijos skyrius 2017 m. gavo 308 fiz. vnt. 294 pav. dokumentų (110 fiz. vnt. – kraštotyros dokumentai). 2017 m. pabaigoje Informacijos skyriaus dokumentų fonde buvo 8652 fiz. vnt. 6349 pav. dokumentų. Naujos knygos buvo eksponuojamos skyriaus vitrineje. Didžiausią Informacijos skyriuje parengtų parodų dalį sudaro kraštotyros ekspozicijos (žr. Kraštotyros veikla).

Vartotojai džiaugėsi gerai sukomplektuotu teisės, vadybos, ekonomikos knygų fondu, tačiau gana skurdus techninės literatūros fondas, trūksta leidinių socialinio darbo temomis. Informacinių leidinių fondas nuolat pertvarkomas, atrenkami ir perkeliama į rezervinį fondą retai naudojami spaudiniai, nurašomi praradę aktualumą dokumentai. Vartotojai studentai pageidauja ne senesnių kaip 5–10 metų leidinių, tuo tarpu dažniausiai naudojama vadybos, rinkodaros, teisės literatūra yra senesnė.

Tradiciskai Tauragės rajono gyventojai yra aktyvūs prenumeruojamų DB vartotojai. Nors atliktų paieškų skaičius ir buvo mažesnis, negu 2016 metais (14-oje prenumeruojamų duomenų bazių vartotojai atliko 12323 paieškas (2016 m. - 13788), tačiau iš DB EBSCO Publishing atsisiuntė gerokai daugiau visateksčių dokumentų (533, 2016 m. – 386) ir anotacijų 898 (2016 m. – 572). Tai rodo, kad vartotojai geba rasti jiems reikalingą informaciją, atlikdami mažiau paieškų. DB „INFOLEX Praktika“ jie atliko 3836 operacijas (2016 m. - 4390). Per metus suteiktos 134 (2016 m. – 59) individualios konsultacijos ir mokymai prenumeruojamų duomenų bazių bei kitų elektroninių paslaugų vartotojams.

Informacinį fondą sudarė 30315 fiz. vnt. dokumentų (VB – 16628 fiz. vnt., MF – 4509 fiz. vnt., KF – 9178 fiz. vnt.). Per metus gauta 198 fiz. vnt. (VB – 123 fiz. vnt., MF – 25 fiz. vnt., KF – 50 fiz. vnt.). Vidutiniškai vienas miesto filialas per metus gavo 8 fiz. vnt., vidutiniškai vienas kaimo filialas – 3 fiz. vnt. Per metus nurašyti 767 fiz. vnt. (VB – 118 fiz. vnt., MF – 185 fiz. vnt., KF – 464 fiz. vnt.).

I n f o r m a c i n i s v a r t o t o j ų a p t a r n a v i m a s

2017 metais rajono gyventojai pateikė bibliotekoms 12990 informacines užklausas, 9060 iš jų buvo teminės. Į didžiąją dalį teminių užklausų atsakoma

naudojantis informaciniais leidiniais. Viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vartotojai pateikė bibliografėms 587 temines užklausas, 112 užklausių daugiau, negu 2016 m. 359 kartus atsakymų į jas ieškota informaciniuose leidiniuose. Vartotojus studentus daugiausia domino tradicinės temos: ekonomika, vadyba, rinkodara, organizacijų elgsena, teisė. Suaugusieji domėjosi medicinos klausimais, turistine informacija apie šalis. Knygų turinių analiziniai aprašai leido bibliografėms kokybišką informaciją rasti greitai. Per 2017 m. sukurti 584 tokie aprašai (įskaitant kraštotyrimus), aprašyti 77 knygų turiniai. Informacinis fondas formuojamas atsižvelgiant į vartotojų poreikius: kiekvienais metais daroma teminių užklausių analizė, analizuojama leidinių panauda. Per 2017 m. Informacijos skyriaus vartotojai pasinaudojo 1399 fiz. vnt. dokumentų (2016 m. – 1371 fiz. vnt.).

Informacinės užklaustos								
	Gautos		Iš jų elektroninėmis priemonėmis		Įvykdytos		Iš jų elektroninėmis priemonėmis	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
VB	3470	3345	30	19	3465	3341	30	19
MF	2532	3113	65	88	2468	3106	65	88
KF	6003	6532	218	252	5823	6301	218	252
Iš viso:	12005	12990	313	359	11756	12748	313	359

2017 m. rajono bibliotekų vartotojai paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. naudotis mokėsi 638 valandų (2016 m. - 710 valandų), iš jų – 423 Viešojoje bibliotekoje, 42 – Miesto filialuose, 173 – kaimų filialuose. 2017 m. rajono bibliotekose apmokėti ir konsultuoti 2890 gyventojų. Filialų vartotojai dažniausiai ieškojo informacijos istorijos, geografijos, gamtos, vadybos ir verslo, žemės ūkio ir kraštotyros klausimais. Vartotojų mokymas naudotis e-paslaugomis – viena iš svarbiausių šiuolaikinės bibliotekos informacinės veiklos krypčių. Dauguma bibliotekininkų tam skiria nemažai dėmesio ir darbo laiko. Jie pataria lankytojams kaip ieškoti informatyvių tinklapių, kur rasti el. knygų ir el. periodikos, kaip naudotis elektroninių parduotuvių, elektroninės bankininkystės, e-valdžios paslaugomis.

Rajono bibliotekose per metus padarytos 10095 kopijos (2016 m. – 6048).

Kraštotyros veikla¹

Prioritetinė Tauragės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus veiklos sritis - kraštotyros darbas. Nuo jo organizavimo ir vykdymo kokybės priklauso krašto istorijos bei rašytinio kultūros paveldo išsaugojimas kitoms kartoms.

Kraštotyros fonde buvo 7130 fiz. vnt., 1161 pav. dokumentai (VB - 1971 fiz. vnt., MF - 1065 fiz. vnt., KF – 4094 fiz. vnt.). Per metus nurašyta 13 fiz. vnt. (VB - 2 fiz. vnt., MF - 4 fiz. vnt., KF - 7 fiz. vnt.) kraštotyrimų dokumentų. Kraštotyrimo fondo gautis, lyginant su 2016 m., 7 %. VB filialuose kraštotyros dokumentų fondas nėra gausus. 2017 metais bibliotekose gauta nuo 15 iki 5 naujų kraštotyrimų leidinių. Bibliotekininkės apie savo aptarnaujamą mikrorajoną bei jame veikiančias bendruomenes, klubus ir žymius žmones kaupia iškarpu aplankus, vykusių renginių

¹ Apie Kraštotyros renginius skaitykite skyriuje RENGINIAI

nuotraukas. 2017 m. VB Informacijos skyriaus kraštotyros fondas buvo papildytas 110 fiz. vnt., 108 pav. dokumentų. 2016 m. - 78 fiz. vnt., 74 pav.

2017 m. buvo suinventorinti 5 filialų darbuotojų parengti kraštotyros darbai. Informacijos skyriaus vedėja Birutė Lukoševičienė sutvarkė kraštotyryninkės Almos Mizgirienės dovanoto archyvo VI, VIII, IX, X, XII ir XIII aplankus, redagavo kraštotyros darbus – tremtinių atsiminimus.

Kaip ir kasmet, Viešosios bibliotekos interneto svetainėje <http://www.tauragevb.lt/lt/krastotyra/2-svetaine/73-zymiu-datu-kalendoriai.html> publikuotas „Žymių Tauragės datų kalendorius 2017“. Nuolat peržiūrimas ir papildomas personalijų žinynas „Kraštiečiai“ <http://www.tauragevb.lt/lt/krastotyra/krastieciai.html>.

Viešosios bibliotekos kraštotyros fonde saugomi ir pildomi teminiai aplankai. Praėjusiais metais sudarytas aplankas, skirtas kraštiečiai rašytojai Onai Jautakienei.

Svarbūs kraštotyryniniai straipsniai iš leidinių, kurių bibliotekoje neturime, yra parsisiunčiami per tarpbibliotekinį abonementą (TBA). Kaupiami straipsniai apie rajoną ir iš duomenų bazės EBSCO.

Tauragės rajono savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriaus specialistams buvo pateikti pasiūlymai dėl Mažosios plastikos kūrinių Tauragėje bei Skaudvilėje „Laiko ženklai Tauragės krašto istorijoje“.

Kraštotyrynės informacijos sklaida – viena reikšmingiausių Informacijos skyriaus veiklos kryptių ir yra vykdoma bibliotekos interneto svetainės skiltyje „Kraštotyra“, <http://www.tauragevb.lt/lt/krastotyra.html>, socialinio tinklo Facebook paskyroje Tauragės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka, Tauragės rajono žiniasklaidos priemonėse: laikraščiuose, radijo bei kabelinės televizijos laidose, jų interneto svetainėse bei Facebook paskyrose.

Vartotojai su bibliotekoje saugomais kraštotyros dokumentais individualiai susipažįsta gaudami atsakymus į pateiktas kraštotyrynes užklausas. 2017 m. viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose vartotojams suteikta atsakymų į 492 užklausas. Tai yra 27 mažiau negu 2016 m. VB filialuose, kurių aptarnaujamuose mikrorajonuose yra didesnės mokyklos ir Vaikų literatūros skyriuje daugiausia kraštotyryninio pobūdžio užklausų pateikė moksleiviai. Jie domėjosi Tauragės istorija, papročiais, lankytinomis vietomis, tarpe ir žymių kraštiečių biografijomis.

Kraštotyrynės užklausos	2015	2016	2017
VB Informacijos skyrius	108	106	126
VB filialuose	444	413	366

Informacijos skyriaus vartotojai 2017 m. pateikė 126 kraštotyrynes užklausas. Į kai kurias nutolusių vartotojų užklausas buvo atsakyta elektroniniu paštu, bei telefonu. Keletą kartų informacijos teko ieškoti ir socialiniame tinkle Facebook. Dažniausiai buvo domimasi informacija apie krašto istoriją, žymius rajono žmones, lankytinas vietas, kultūrinį bei literatūrinį rajono gyvenimą, bibliotekos veiklą.

Daugiausia užklausų pateikė suaugę VB vartotojai. Tauragės „Vermės“ gimnazijoje įgyvendinama Tarptautinio bakalaureato Diplomo programa, tad rašydami istorijos darbus gimnazistai kraštotyrynės informacijos kreipiasi į biblioteką. Mokslinius darbus apie Tauragę rengiantiems studentams taip pat prireikia bibliotekininkų pagalbos. Jiems dažniausiai literatūros sąrašai bei skenuoti straipsniai siunčiami elektroniniu paštu.

Reikšmingesnių straipsnių apie Tauragę bei savivaldybę sąrašas bei skenuoti jų tekstai buvo teikiami rajono savivaldybės Kultūros ir sporto skyriaus specialistėms, sudaryti per metus publikuotų straipsnių sąrašai apie savivaldybės ir mero veiklą.

Tęsiasi Informacijos skyriaus bibliografių bendradarbiavimas su panevėžietė kraštotyryninke, knygų leidėja Lione Lapinskiene - pavyko atsakyti į jos prašymą surasti Tauragėje gyvenusio chorvedžio Albino Bernatavičiaus artimuosius. Vasarą bibliotekos kraštotyros dokumentais apie Tauragės krašto švietėją kunigą Augustą Vymerį domėjosi profesorius Domas Kaunas. Svečias mūsų bibliotekai padovanojo savo knygų.

Pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka ruošė parodą-stendą „Lietuvos miestai ir miesteliai“. Tauragės VB prisidėjo prie kolegų iniciatyvos ir Radviliškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai padovanojo 2 knygas apie Tauragę. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos bei Klaipėdos universiteto bibliotekos kolegų prašymu išsiųstos mūsų bibliotekos parengtos knygos „Tauragės krašto žmonių prisiminimai“.

Tam, kad sukaupia informacija apie mūsų kraštą būtų naudojama ir matoma, 2017 m. Viešojoje bibliotekoje bei jos filialuose buvo organizuoti 89 kraštotyriniai renginiai (2016 m. - 56) ir 50 parodų (2016 m. - 55). Bibliotekininkės vis dažniau savo skaitytojams organizuoja pažintinių ekskursijų, žygių, lankomi knygnešių bei tremtinių kapai, bibliotekose organizuojamos netradicinės pamokos. Viešosios bibliotekos skaitykloje rajono kolekcininkai eksponavo savo surinktas kolekcijas.

Kraštotyros darbai

2017 m. Tauragės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos bei jos filialų bibliotekininkės parengė 8 kraštotyros darbus, o pagal Žygių bei Lomių bibliotekininkių parengtus projektus buvo išleistos 2 knygos. Filialų bibliotekose parengti kraštotyros darbai Informacijos skyriaus bibliografių yra kopijuojami bei skenuojami. Originalai yra saugomi pas rengėjus, o kopijos - VB kraštotyros fonde. Eičių filialo bibliotekininkė Ramunė Palekaitė (slapyvardžiu Ramunė Vakarė) savo sukurtų kraštotyrių nuotraukų galeriją apie Eičių kaimą publikuoja interneto saugyklose <https://get.google.com/albumarchive/> ir <https://www.flickr.com/photos/>, Eičių gamtos nuotraukos patalpintos visiems prieinamoje svetainėje <http://www.macrogamta.lt/lt>

Ataskaitiniais metais papildytas sąrašas „Tauragės rajono bibliotekose parengtų kraštotyros darbų rodyklė“ II dalis - (2013–2016 m.) buvo publikuotas bibliotekos svetainėje <http://www.tauragevb.lt/lt/krastotyra/34-straipsnis/970-bibliotekininku-parengtu-krastotyros-darbu-rodykle-2013-2016-m.html>

METODINĖ VEIKLA

2017 metais Metodikos skyriaus darbuotojos stiprino filialų darbuotojų kompetenciją, ugdė motyvuotą, aktyvų, paslaugų ir su bendruomene komunikuojantį bibliotekininką, užtikrinantį profesionalų ir kokybišką vartotojų aptarnavimą; rūpinosi kvalifikacijos kėlimu, LIBIS diegimu, teikė praktinę ir konsultacinę pagalbą viešosios bibliotekos filialų ir kitų žinybų bibliotekų darbuotojams.

Per metus į rajono filialus išvykta 109 kartus (2016 m. – 103), vidutiniškai vienas filialas aplankytas 4 kartus (2016 m. - 3,8). Etatiniai metodininkai per metus filialuose apsilankė 59 kartus – dalyvavo renginiuose, teikė praktinę pagalbą. Viešosios bibliotekos darbuotojos kolegėms metodines konsultacijas teikė individualiai, telefonu bei elektroniniu paštu. Filialų darbuotojos kreipiasi pagalbos organizuojant renginius, rašant projektus, rengiant kraštotyros darbus, dirbant su LIBIS programa.

LIBIS administratorė Greta Dagienė filialuose lankėsi diegiant skaitytojų aptarnavimo posistemę ir apmokant bibliotekininkes dirbti su ja. Ypač dažnai LIBIS administratorė į filialus vyko antroje metų pusėje, kai LIBIS duomenų serveris buvo perkeliamas į LNB infrastruktūrą – Debesis. Metodikos skyriaus vedėja Danutė Pukelienė išvykų metu susipažino su filialų veikla, darbo rodikliais, apskaitos dokumentų tvarkymu ir pan. Vertinant filialų materialinę būklę, atliekant inventurizaciją juose lankėsi direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams R. Vitkevičius.

Rajono filialams fondus, kraštotyros darbus apipavidalino, maketavo ir spausdino renginių plakatus ir kvietimus, padėkas vartotojams ir pan. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė Vida Meiland.

Bendradarbiaujama su kitų žinybų bibliotekomis ir jų darbuotojais, bibliotekininkai kviečiami į Viešosios bibliotekos organizuojamus seminarus, metodinė pagalba teikiama pagal poreikį.

Metodikos skyriaus vedėja D. Pukelienė parengė 2018 metų žymių datų kalendorių, rinko medžiagą apie rajono bibliotekas ir darbuotojus spaudoje.

2017 m. rajono bibliotekose buvo tęsiamas Moters užimtumo ir informacijos centro projektas, skirtas kovai prieš smurtą artimoje aplinkoje. Filialuose organizuojami susitikimai su policijos, įvairių visuomeninių organizacijų atstovais.

Bibliotekininkų kvalifikacijos organizavimas

2017 m. rajono filialų darbuotojams suorganizuotas 1 seminaras ir 8 pasitarimai. Seminare „Liaudiškoji lėlių teatro tradicija Žemaitijoje“ Viešosios bibliotekos ir mokyklų bibliotekininkai galėjo pajusti ir sužinoti, kad kiekviename lėlės ir žmogaus santykiyje yra „įamžinta pasaka“. Iliustruotą paskaitą „Lėlių keliais iš Klaipėdos“ vedė lektorė Salomeja Burneikaitė, kuriai, projekto vykdymui, stipendiją skyrė Klaipėdos miesto savivaldybė.

Vasario mėnesio pasitarime analizuota 2016 m. veikla. Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja D. Kiniulienė pristatė rajono fondų būklę. Vaikų literatūros skyriaus vedėja A. Bagdonienė analizavo 2016 m. veiklą su vartotojais vaikais. Metodikos skyriaus vyr. bibliotekininkė projektinei veiklai V. Globytė apžvelgė parengtus bibliotekų projektus per 2016 metus. Metodikos skyriaus vedėja D. Pukelienė filialų darbuotojus supažindino su naujai atgimstančia viešosios bibliotekos filialų ir

mokyklų bibliotekų sujungimo banga, pristatė padėtį Tauragės rajone. Batakių kaimo ir Tarailių miesto filialų darbuotojos L. Pavalkienė ir B. Kasparavičienė informavo, kad bibliotekose lankėsi rajono Tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto nariai, pasidalino išpūdžiais iš šių susitikimų. Viešosios bibliotekos vyr. buhalterė M. Urbonienė informavo apie pasikeitusius neapmokestinamųjų pajamų dydžius, trumpai pristatė naują darbo užmokesčio įstatymą. Viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai dalyvavo Tremtinių ir politinių kalinių kančių namuose parodos „Lietuviškoji leidyba Vakarų Europoje 1944-1952“ pristatyme. Parodą pristatė Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Litanistikos skyriaus vyr. metodininkė – tyrėja dr. Dalia Cidzikaitė.

Kovo mėnesio pasitarime Viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai susitiko su rajono meru Sigitu Mičiuliu. Susitikimo metu aptartos kiekvieno filialo problemos, išklausti rajono vadovybės pageidavimai ir pasiūlymai bibliotekoms. Metodikos skyriaus vedėja D. Pukelienė analizavo 2016 m. rajono bibliotekų statistinius rodiklius, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja M. Parnarauskienė apžvelgė filialuose vykusių renginius. Filialų veiklą pristatė Adakavo, Kęščių ir Norkišės kaimų filialų vyr. bibliotekininkės R. Vingienė, A. Eglynienė ir R. Šeštokienė.

Balandžio mėnesio pasitarimo metu vyko Lietuvos bibliotekininkų draugijos Tauragės skyriaus renginys „Biblioteka seniau ir dabar“, kuriame dalyvavo ir buvę bibliotekos darbuotojai. Prisiminimais apie darbą bibliotekoje dalijosi buvusi rajono bibliotekos direktorė Birutė Venckienė, pirmoji Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja Vitalija Žiogelienė, buvusios Komplektavimo skyriaus darbuotojos Elena Jucienė ir Irena Levickienė. Apie Metodinio skyriaus veiklą pasakojo buvusi darbuotoja Stefanija Grevienė ir dabar dirbanti Danutė Pukelienė, apie kortelių katalogo retrokonversiją ir e. katalogą - Greta Dagienė, filialų darbuotojos kalbėjo apie pokyčius bibliotekose.

Gegužės mėnesio pasitarime Šiaulių valstybinės kolegijos dėstytojos prustatė Informacijos valdymo studijų programą ir kvietė bibliotekų darbuotojas studijuoti. Informacijos skyriaus vyr. bibliografė L. Pikčiūnienė pristatė skelbiamą apžiūrą – konkursą „Kraštotyros darbas bibliotekose“, kurio tikslas – išsiaiškinti ir paskatinti geriausias kraštotyros darbą dirbančias bibliotekas. Metodikos skyriaus vyr. bibliotekininkė projektinei veiklai V. Globytė pristatė Bibliotekininkų angelo statybos idėją ir pakvietė paremti šios idėjos įgyvendinimą, artėjantį Žemaitijos regiono bibliotekininkų sporto sąskrydį ir paruošiamuosius darbus, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja D. Kiniulienė - paruoštą UDK skyrių lentelę, kuria vadovaujantis filialų darbuotojai turi susitvarkyti fondo lenktyninius skirtukus.

Birželio mėnesio pasitarime filialų darbuotojos dalinosi žiniomis, įgytomis mokymuose Klaipėdos apskrities viešojoje I. Simonaitytės bibliotekoje. Aptartas pasiruošimas Žemaitijos regiono bibliotekininkų sporto sąskrydžiui.

Rugsėjo mėnesį vyko išvažiuojamasis bibliotekininkų pasitarimas. Viešosios bibliotekos ir jos filialų darbuotojai dalyvavo Europos paveldo dienoje Batakiuose „Nuo Batakių piliakalnio iki Batakių miestelio“, E. Mažrimo knygos „Batačiai nuo Aukaimio pilies iki Batakių miestelio“ pristatyme.

Spalio mėnesį Viešosios bibliotekos ir jos filialų bibliotekininkai, mokyklų bei darželių atstovai džiaugėsi labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ knygų, skirtų vaikams iki 12-os metų dovanojimo švente „Vaikų bibliotekėlė 2017“. Šioje šventėje dalyvavo LR Seimo narė Aušrinė Norkienė.

Gruodžio mėnesio pasitarime rajono Meras Sigitas Mičiulis pristatė konkursą laimėjusią bibliotekos direktorę M. Parnarauskienę. Teisininkė E. Jasaitė kalbėjo apie naująjį Darbo kodeksą. Projektų vadovė - rinkodaros ir viešųjų ryšių specialistė Ž.

Timaitė paaiškino savivaldybės kultūros rėmimo fondo paraiškų ir ataskaitų pildymo reikalavimus. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė V. Keserauskaitė informavo apie „Knygų Kalėdų“ akciją. Informacijos skyriaus vyr. bibliografė L. Pikčiūnienė informavo apie kraštotyros drabų pristatymą, vyr. buhalterė M. Urbonienė paragino nurašyti netinkamą naudoti inventorių ir atsiskaityti už išplatintus skaitytojų bilietus.

Pasitarimuose rajono bibliotekų darbuotojos pasveikintos asmeninių sukakčių proga, taip pat pristatytos naujos darbuotojos, pradėjusios dirbti Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose

TYRIMAI

2017 m. dalyvauta Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo, Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekų inicijuotuose tyrimuose „Viešosios bibliotekos fondų sistema“, „SVB mokslinė veikla 2010 - 2015 metais“, „Klaipėdos regiono jaunimo poreikiai bibliotekoje“.

PROJEKTAI

	2015	2016	2017
Tauragės rajono savivaldybė programos			
Kultūros rėmimo fondas	3540	4530	4720
Jaunimo ir verslumo skatinimo	0	300	70
Vaikų ir paauglių užimtumo	0	1930	5800
Bendruomenių rėmimo programa	0	580	1470
Kultūros taryba	4100	0	0
LR Kultūros ministerija	0	0	2500
Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka	18265,50	15702,25	0
Kiti finansavimo šaltiniai	924	700	2544
Iš viso:	26829,5	23742,25	17104

	2017 metais finansuoti projektai	Skirta Eur	Vykdytojas
	LR Kultūros ministerija „Istorinės atminties išsaugojimo iniciatyvas įgyvendinančių projektų programa“		
1.	Vakarų ciklas „Pašnekesiai po toršeru. Susitikimai su I. Simonaitytės premijos laureatais“	2500	Viešojo biblioteka
Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo programa			
2.	„POROS“	300	Viešojo biblioteka
3.	„Poezijos pavasaris 2017“	400	Viešojo biblioteka
4.	„XVI-asis Žemaitijos bibliotekininkų sporto sąskrydis“	1000	Viešojo biblioteka

5.	Poetų ir bardų vakaras „Prie garažų“	900	Viešoji biblioteka
6.	Padėkos vakaras „Dar vieni metai kartu“	200	Viešoji biblioteka
7.	„Apjuoskim juosta tautiškumo - piliakalnio žemę“ I	250	Pagramančio filialas
8.	„Auskim juostą tautiškumo - Lietuvos 100-čiui“ II	500	Pagramančio filialas
9.	„Skaitymo takas veda mus į knygos šalį“	80	Vymerio filialas
10.	„Jubiliejinėje bibliotekos puokštėje - 80 žiedų“	350	Skaudivilės filialas
11.	Albumas „Su vaivorykšte rankose“	450	Žygaičių filialas
12.	„Lietuviški mezgimo raštai, spalvų deriniai“	20	Žygaičių filialas
13.	„Laikas skuba, neša metus“	100	Baltrušaičių filialas
14.	„Vaikų svajonės“	20	Lauksargių filialas
15.	„Romansų ir poezijos vakaras Susitiksim dainoj“	150	Baltrušaičių filialas
Tauragės rajono savivaldybės Jaunimo užimtumo ir verslo skatinimo programa			
16.	„Į Lietuvą einu istorijos keliu“	70	Dapkiškių filialas
Bibliotekos dalyvavo kaip partneriai:			
Tauragės rajono savivaldybės Bendruomenių rėmimo programa			
17.	Žygaičių kaimo šventei „Liepos kvėpia medumi“	300	Žygaičių universalus daugiafunkcis centras ir biblioteka
18.	„Sveiks kaimynėli“	120	Dacijonų kaimo bendruomenė ir biblioteka
19.	„Čia mūsų namai, čia gera“	150	Dacijonų kaimo bendruomenė ir biblioteka
20.	„Lydėk mane, Ramybės Angele“	400	Gaurės bendruomenė ir biblioteka
21.	„O metai teka tartum Šunija“	500	Lomių kaimo bendruomenė ir biblioteka
Tauragės rajono savivaldybės Vaikų ir paauglių užimtumo programa			
22.	„Tegu dūzgia vaikų aviliukas – 1“	5800	Lomių kaimo bendruomenė ir biblioteka
Žemės ūkio ministerijos Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai programa			
23.	„Turtėkime kultūros link“	2544	Batakių kaimo bendruomenė ir biblioteka
Bibliotekų projektų finansavimas iš viso:		17104	

Tauragės rajono savivaldybės finansuoti „Kultūros renginių rėmimo“ ir „Jaunimo užimtumo ir verslo skatinimo“ projektai leido įgyvendinti 16 projektų, penki iš jų vyko Viešojoje bibliotekoje, tarp jų – tradiciniai poezijos festivalis „Poezijos pavasaris“, poetų ir bardų vakaras „Prie garažų“, Padėkos vakaras. Trylikos rajonų ir trijų apskričių bibliotekų komandos dalyvavo XVI Žemaitijos zonos bibliotekininkų

sporto sąskrydyje. Ypatingai populiarius buvo Pagramančio filialo vyr. bibliotekininkės Virginos Bartušienės projektas „Auskim juostą tautiškumo – Lietuvos 100-čiui“. Projekto autorė ir vykdytojos įvertintos už originalią idėją, iniciatyvą ir dalyvavo padėkos renginyje Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje. Jos buvo pakviestos kaip Šimtmečio herojės, savo veiklomis kuriančios mažus ir didelius stebuklus bei prisidedančios prie sąmojingesnės visuomenės ir stipresnės valstybės kūrimo įvaizdžio.

Įgyvendinant LR Kultūros ministerijos finansuotą Viešosios bibliotekos projektą „Vakarų ciklas „Pašnekesiai po toršeru: Susitikimai su I. Simonaitytės premijos laureatais“ įvyko penki susitikimai su I. Simonaitytės premijos laureatais.

Džiugina bibliotekininkų indėlis teikiant ir įgyvendinant savivaldybės „Bendruomenių rėmimo“, „Vaikų ir paauglių užimtumo“ programų, Žemės ūkio ministerijos Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai“ projektus.

2016 m. pasibaigus LR Kultūros ministerijos finansuoto projekto „Bibliotekos pažangai 2“ įgyvendinimui, projektinės veiklos finansavimas 2017 m. ženkliai sumažėjo. Tauragės rajono savivaldybės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka įgyvendindama savo projektą „Jaunojo inžinieriaus laboratorija“, be kitų veiklų, įsigijo ir sėkmingai naudoja 3D spausdintuvą.

PERSONALAS

Darbuotojų skaičius ir kaita

	Yra etatų	Iš jų bibliotekininkų
VB	34	24
MF	4,25	4
KF	22,75	25
Rajone	61	53

2017 m. rajono bibliotekose dirbančių darbuotojų skaičius nesikeitė – 61. Dėl nepakankamo darbo krūvio ne visą darbo laiką dirbo 10 bibliotekininkų (1 viešojoje bibliotekoje, 9 kaimų filialuose).

2017 m. sausio 30 d. Tauragės rajono savivaldybės Mero potvarkiu Nr. P1 – 8 „Dėl drausminės nuobaudos – atleidimo iš darbo – skyrimo Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos direktoriui Sigitui Kancevyčiui“ iš darbo atleistas Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius, atleidimo datą perkeliant į pirmą dieną po jo laikinojo nedarbingumo laikotarpio pabaigos.

2017 m. gruodžio 4 d. Tauragės rajono savivaldybės Mero potvarkiu Nr. P1 – 50 į Viešosios bibliotekos direktoriaus pareigas, laimėjus konkursą, priimta Meilutė Parnarauskienė, dirbusi Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja.

Rajono savivaldybės tarybos sprendimu likvidavus Tarailių miesto filialą, panaikintas vedėjos etatas, vyr. bibliotekininkės etatas pervestas į Taurų kaimo biblioteką, aptarnaujančią didelį mikrorajoną ir Vaikų dienos centro lankytojus. Vedėja pervesta dirbti Viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vyr. bibliotekininkės skaitmeninimui pareigoms, pavaduoti į vaiko priežiūros atostogas išėjusią vyr. bibliografę. Iš vaiko priežiūros atostogų grįžo projektų vadovė – viešųjų ryšių

specialistė. Iš darbo atleistas, darbuotojui mirus, nuo kompiuterizacijos pradžios Viešojoje bibliotekoje dirbęs, bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius.

Darbuotojų išsimokslinimas

2017 m. rajono bibliotekose dirbo 27 darbuotojai su aukštuoju ir 18 su aukštesniuoju išsilavinimu arba 85 % rajono bibliotekininkų turėjo aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą, iš jų - 51 % aukštąjį, 34 % aukštesnįjį. Viešojoje bibliotekoje 75 % bibliotekininkų turi aukštąjį, 21 % - aukštesnįjį išsilavinimą, miesto filialuose – 50 % aukštąjį, 50 % - aukštesnįjį, kaimo filialuose - 28 % aukštąjį ir 44 % aukštesnįjį išsilavinimą.

2017 m. A. Vymerio vardo miesto filialo vyr. bibliotekininkė Ina Ivanauskienė Kauno kolegijoje įgijo vadybos profesinio bakalauro laipsnį. Lauksargių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Eglė Ravickaitė Šiaurės Lietuvos kolegijoje studijuoja renginių verslo vadybą.

6 rajono bibliotekų darbuotojos informuotos, kad neįgijusios aukštojo išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos iki 2022 m. sausio 1 d. bus atleistos iš einamų pareigų. Viena darbuotoja pradėjo studijuoti Šiaulių kolegijoje.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

Rajono bibliotekų darbuotojai vyko į Klaipėdos apskrities viešojoje I. Simonaitytės bibliotekoje vykusių seminarus, mokymus „Kultūros paveldo objektų (atvirukų, rankraščių, nuotraukų, negatyvų ir kt.) bibliografinių įrašų kūrimas LIBIS programa“, „Suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros paveldo turinio naudojimo teisių priskyrimo ir ženklinimo metodikos ir rekomendacijų pristatymas“, „Bendravimo su žmonėmis, turinčiais įvairias negalias, ypatumai“, „Konfliktų su negalią turinčiais vartotojais prevencija arba įveikimo būdai“, „Ką bibliotekininkas turi žinoti apie asmenį, turintį skaitymo sutrikimų“, „Klausos neįgaliųjų aptarnavimas bibliotekose. Vaikų videogido pavyzdys“, „Kaip bendrauti su asmenimis, turinčiais negalią (klausos, regos, intelekto, fizinę ir judėjimo, taip pat autizmo spektro ir psichikos“, „Kūrybinės aplinkos sukūrimas ir pritaikymas vaikams/asmenims, turintiems autizmo spektro sutrikimų“, „Vadovų ir darbuotojų ugdymas“, regiono bibliotekų metodininkų susirinkimą.

Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės viešosios bibliotekos organizuotoje Knygų mugėje pristatyta Tauragės viešosios bibliotekos veikla, direktorė ir pavaduotoja dalyvavo regiono bibliotekų tarybos posėdžiuose.

Dalyvauta Lietuvos Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje vykusiame seminare „Vaikų ir paauglių literatūra Lietuvoje 2016 metais“, projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ pristatyme, IFLA projekto „Globali vizija“ praktiniame seminare – susitikime, konferencijoje „Bibliotekos socialiniams pokyčiams: kultūra ir rinkodara“.

Darbuotojai kvalifikaciją kėlė Šiaulių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje paskaitoje - seminare „Medijos ir informacija - kaip jas šiuolaikiniam žmogui suvaldyti“, Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune mokslinėje - praktinėje konferencijoje „Gimtoji kalba: išlaikyti, gražinti, skleisti...“, Socialinio verslo plėtros regionuose bendruomenių mokymuose Elektrėnų savivaldybėje, Birštono viešojoje bibliotekoje 3-oje tarptautinėje biblioterapijos konferencijoje „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti“, Druskininkuose vykusiuose projekto „Bibliotekų specialistų mokymai“ „Vadovų ir darbuotojų ugdymas“ mokymuose.

Pagramančio kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Virgina Bartušienė su rajono kolegėmis projektą „Apjuoskime juosta tautiškumo – Lietuvos 100-mečiui“ pristatė ne tik Tauragės, bet ir Biržų, Telšių rajonų gyventojams, buvo pakviestos į Vyriausybės kanceliarijoje surengtą šventę. V. Bartušienė dalyvavo Rambyno regioninio parko direkcijoje surengtuose neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimuose „Jaunasis gamtos tyrėjas“.

VB Vaikų literatūros skyriaus vyr. bibliotekininkė Birutė Jogėlienė vyko į Rygoje Latvijos lietuvių bendruomenės vaikams surengtą edukologinį pasirodymą „Batuoto katino ir lietuvaitei kelionė po Lietuvos regionus“.

Prienuj rajone vykusiame mėgėjų teatrų festivalyje dalyvavo Batakių bibliotekos skaitytojų teatras (vadovė vyr. bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė). Gintarė Pavalkytė, Lomių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė, su Lomių kaimo filialo skaitytojais, aplankė I. Simonaitytės muziejų Klaipėdos rajone.

Rajono bibliotekininkai dalyvavo Lietuvos bibliotekininkų draugijos suvažiavime, Knygų mugėje Vilniuje, kultūrinėje išvykoje Kaune, Šilalės viešojoje bibliotekoje.

M A T E R I A L I N Ė   B A Z Ė

Patalpų būklė

Rajono filialų patalpos priklauso seniūnijoms, bendruomenėms, švietimo įstaigoms, kurios rūpinasi remontu, šildymu. Reikia remonto Kęščių ir Kunigiškių kaimų bibliotekose.

Bendras bibliotekų patalpų plotas

Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas 2930 kv. m., iš jų – 2499 kv. m. naudingo ploto. Viešoji biblioteka turi 788 kv. m., iš jų – 661 kv. m. naudingo ploto, miesto filialai dirba 252 kv. m., iš jų – 197 kv. m. naudingo ploto, kaimų filialai įsikūrę 1890 kv. m., iš jų – 1641 kv. m. naudingo ploto.

Rajono bibliotekų fondai išdėstyti 5350 lentynų metruose, iš jų – 5251 lentynų metrus užima atviri fondai. Viešosios bibliotekos dokumentų fondai išdėstyti 1650 lentynų metruose, atviri fondai – 1638 lentynų metruose, miesto filialų – 425 lentynų metrai, iš jų – 425 atviri fondai, kaimų filialuose – 3275 lentynų metrus užima visas fondas, 3188 – atviri fondai.

Techninis aprūpinimas

2017 m. iš rajono biudžeto gautas papildomas finansavimas 95 knygų lentynoms, kurios surinktos ir pastatytos Dacijonų, Batakių, Lomių, Mažonų, Norkaičių, Pagarmančio, Sartininkų ir Taurų filialuose. Perdažyta viešosios bibliotekos laiptinė, antro aukšto koridoriaus ir vienas kabinetas. Įsigytas scenos apšvietimas skaitykloje. Makulatūros surinkėjams perduota 1,5 tonos makulatūros. Likvidavus Tarailių filialą, iškraustytas dokumentų fondas ir baldai.

Dalyvaudami projekte „Mes rūšiuojame,“ surinkome ir pristatėme 137 kg elektronikos atliekų ir 5 kg nešiojamų baterijų.

2017 m. kritinės būklės buvęs LIBIS serverio duomenys perkelti į NB infrastruktūrą.

	Kompiuteriai		
	Vartotojams	Darbuotojams	Iš viso
VB	32	34	66
MF	10	5	15
KF	86	25	111
Rajone	128	64	192

FINANSAVIMAS

2017 m. savivaldybės biudžeto lėšų planas buvo 584000 Eur., gauti asignavimai – 582706,91 Eur. Planas neįvykdytas 1293,09 Eur. (liko nepanaudotos soc. draudimo lėšos dėl įmokų tarifo pasikeitimo). Iš viso darbo užmokesčiui su soc. draudimu panaudota 546697,91 Eur, prekėms ir paslaugoms – 39320,24 Eur., turto įsigijimui – 2546 Eur., socialinėms išmokoms – 200 Eur. 13000 Eur. sutaupytos darbo užmokesčio lėšos ir soc. draudimo lėšos (ilgai neturėjome direktoriaus) Tarybos sprendimu gražintos į savivaldybės biudžetą.

2017 m. spec. programų lėšų planas buvo 6000 Eur., gauti asignavimai - 4166,24 Eur. 1000 Eur. palikta savivaldybės surenkamojoje sąskaitoje ir pagal atskirą sąmatą bus panaudotos 2018 m. I ketvirtyje. Planas neįvykdytas 833,76 Eur., nes lėšos už paslaugas ir nuomą buvo įnešti į banką tik 2016-12-29 ir nebebuvo galimybės juos pervesti Finansų skyriui. 699,82 Eur. liko spec. programų sąskaitoje banke. 1891 Eur. gauta iš valstybės biudžeto kitų darbuotojų darbo užmokesčio padidinimui. Po daugelio metų pertraukos II-me pusmetyje pradėtos mokėti priemokos darbuotojoms už filialų patalpų valymą.

LR kultūros ministerija dokumentų įsigijimui iš valstybės biudžeto skyrė 31484 Eur., projekto įgyvendinimui - 2500 Eur. Tauragės rajono savivaldybė projektų vykdymui skyrė 4790 Eur. Pagal LR labdaros ir paramos įstatymą pervesta - 809,99 Eur.

Gauta lėšų (eurais)						
Iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos)	Iš jų:		Už mokamas paslaugas	Fizinių, juridinių asmenų parama	Programų projektų lėšos	Iš viso
	Steigėjo lėšos dokumentams įsigyti	Periodikos prenumeratai				
603863,78	2546	9454	4166,24	959,99	7290	616280,01
Išlaidos (eurais)						
Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti			Automa-tizacijai	Kitos išlaidos	Iš viso
	knygoms	periodikos prenumeratai	elektroniniams dokumentams			
418542,74	34030	9454	280	8900	176511,63	647718,37

APIBENDRINIMAS

Bibliotekos tapo centrais, kuriuose bendruomenių nariai leidžia laisvalaikį, naudojami šiuolaikinėmis technologijomis, susitinka su įdomiais žmonėmis, skaito spaudą ir knygas. Įgyvendinti Tauragės rajono savivaldybės Kultūros rėmimo fono finansuojami projektai, įsisavintos Kultūros ministerijos lėšos projektui, skirtam I. Simonaitytės jubiliejiniams metams paminėti. Pagramančio kaimo filialo projektas „Auskim juostą tautiškumo - Lietuvos 100 -mečiui“ sulaukė didžiulio dėmesio ne tik rajone, Žemaitijos regione, bet ir įvertintas Vyriausybėje. Vaikų literatūros skyriaus „Batuoto katino“ lėlių teatras džiugina jaunuosius lankytojus, pasirodymų metu skatindamas skaityti. Skyriuje vykstantys edukaciniai užsiėmimai visuomet sulaukia didžiulio vaikų dėmesio. Bibliotekose vyksta susitikimai, vakarai su garsiais rašytojais, poetais, menininkais, visuomenės veikėjais: tai leidžia plėsti akiratį bei turtina dvasiškai. Nors vykstanti emigracija mažina gyventojų skaičių, skaitančiųjų skaičius išlieka pastovus, o Viešojoje bibliotekoje išaugo dokumentų išduotis. Aktyviai vykdoma kraštotyros veikla, renkami prisiminimai apie tremtį, krašto paveldą, žmonių gyvenimus. Neliko LIBIS serverio problemų dėl duomenų perkėlimo į „Debesis“. Filialų darbuotojos pradėjo gauti priemokas už patalpų valymą.

Nepakankamai intensyviai išnaudojame turimus 3D spausdintuvą, išmaniąją lentą, skaitykles ir kt. įrenginius – tai skatina permąstyti veiklos galimybes. Sparčiai sensta kompiuterinė įranga, tačiau LNB planuojamas vykdyti projektas galimai leis atnaujinti VIPT taškus. Neišspręstas Vaikų literatūros skyriaus iškėlimo iš turimų patalpų klausimas. Bibliotekoje nėra kondicionavimo sistemos. Tai prastina aptarnavimo kokybę, ypač renginių metu. Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriuje dėl netelpančių knygų reikia įsigyti papildomų lentynų.

2017 m. ataskaitą rašė:

Alina Bagdonienė - Vaikų literatūros skyriaus vedėja

Greta Dagienė - LIBIS administratorė

Daiva Kiniulienė - Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja

Birutė Lukoševičienė - Informacijos skyriaus vedėja

Meilutė Parnarauskienė - Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja

Laima Pikčiūnienė – Informacijos skyriaus vyr. bibliografė kraštotyrai

Danutė Pukelienė - Metodikos skyriaus vedėja

Danutė Tauginaitė - Direktoriaus pavaduotoja

Žaneta Timaitė – projektų vadovė-rinkodaros ir viešųjų ryšių specialistė

Milda Urbonienė – vyr. buhalterė

Ramūnas Vitkevičius – Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams

Respublikos 3
72252 Tauragė

www.tauragevb.lt

E-paštas: tsvb@tauragevb.lt

Direktorius, pavaduotoja – (8446) 61954

VB skaitykla, dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius – (8446) 62025

VB abonementas, informacijos skyrius – (8446) 62003

VB metodikos skyrius, buhalterė – (8446) 64007

VB vaikų literatūros skyrius – 864812431